

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Jindřiška Hazuková

Ohrožení pod vlivem návykové látky

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Ohrožení pod vlivem návykové látky“
vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 23. 4. 2018

Jindřiška Hazuková

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala panu Doc. JUDr. Filipu Ščerbovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a trpělivost při vedení mé diplomové práce.

Obrovské DÍKY patří mému partnerovi, rodičům a ostatním členům rodiny za velkou podporu a pomoc při celém mém studiu na PF UPOL. Děkuji!

Obsah

Obsah.....	4
Seznam použitých zkratk	6
ÚVOD.....	7
1 Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku spáchaný v silničním provozu	9
1.1 Struktura základní skutkové podstaty.....	10
1.2 Stav vylučující způsobilost	12
1.2.1 Stav vylučující způsobilost způsobený požitím alkoholu.....	13
1.2.2 Stav vylučující způsobilost způsobený aplikací jiné návykové látky než alkoholu ..	15
1.3 Návyková látka	16
1.4 Subjektivní stránka trestného činu - zavinění.....	17
2 Znalecké posudky toxikologie a jejich význam u trestných činů spáchaných v dopravě	20
3 Empirický výzkum v praxi.....	22
3.1 Úvod, metodologie.....	22
3.2 THC	24
3.2.1 1. část výzkumu	24
3.2.2 2. část výzkumu	26
3.2.3 3. část výzkumu	27
3.2.4 4. část výzkumu	29
3.2.5 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem THC.....	30
3.3 Metamfetamin.....	33
3.3.1 1. část výzkumu	33
3.3.2 2. část výzkumu	34
3.3.3 3. část výzkumu	35
3.3.4 4. část výzkumu	36
3.3.5 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem metamfetaminu	38
3.4 Metamfetamin a Amfetamin.....	41
3.4.1 1. část výzkumu	41
3.4.2 2. část výzkumu	43
3.4.3 3. část výzkumu	44
3.4.4 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem metamfetaminu s amfetaminem	46
3.5 Shrnutí.....	48

ZÁVĚR	50
Seznam použitých zdrojů.....	52
Abstrakt	56
Abstract	57
Klíčová slova.....	58
Key words	58

Seznam použitých zkratk

TZ - zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění

ZZNL - zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, v platném znění

TrZ 2006 - zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, s účinností do 30. 6. 2006

TrZ - zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, s účinností od 01. 07. 2007

TOS - trest odnětí svobody

TZŘ – trest zákazu činnosti spočívající v řízení všech motorových vozidel

TOPP – trest obecně prospěšných prací

ÚVOD

Ve své diplomové práci s názvem „Ohrožení pod vlivem návykové látky“ se budu věnovat stejně nazvanému trestnému činu a zejména jeho spáchání v silničním provozu.

S ohledem na narůstající požívání alkoholu a ilegálních drog v dnešní době a zároveň s přihlédnutím k situaci, že v současnosti je většina lidí vlastní řidičský průkaz a velké procento z nich je i aktivním řidičem, lze dovozovat, že tento trestný čin je velmi aktuální téma a problém dnešní společnosti.

Diplomovou práci jsem rozdělila do 3 kapitol. Přičemž v prvních dvou kapitolách je obsažena teoretická část mé práce, zatímco třetí kapitola je věnována praktické části. V první kapitole se budu zabývat samotným trestným činem ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku, a to obecnému vymezení tohoto trestného činu a následně budu věnovat 3 podkapitoly klíčovým pojmům (návyková látka, stav vylučující způsobilost, subjektivní stránka tohoto trestného činu) pro pochopení tohoto trestného činu a jeho problematiky. Zejména stav vylučující způsobilost stojí za zmínku hlavně proto, že není nikde konkrétně definován a je velmi individuální, kdy se člověk do tohoto stavu dostane. V rámci této kapitoly budu posuzovat i to, jaký vliv na vývoj tohoto trestného činu měl vývoj a novely trestních zákonů na území České republiky, a to zejména v souvislosti s vývojem subjektivní stránky tohoto trestného činu.

Druhou kapitolu budu věnovat znaleckým posudkům z oboru toxikologie, neboť tyto posudky jsou velmi důležité v procesu dokazování, zda byla naplněna skutková podstata tohoto trestného činu (zejména tedy, zda byl pachatel ve stavu vylučující způsobilost). Jedná se o jeden z nejdůležitějších důkazů u prokazování spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky. Obě kapitoly jsou psány také pro následnou plynulost a pochopení praktické části.

Ve třetí kapitole se budu zabývat svým vlastním výzkumem. Výzkum bude proveden metodou analýzy, jež bude spočívat v porovnávání a zkoumání rozhodnutí 7 okresních soudů v České republice a rozhodnutími Městského soudu v Brně, kterými byli pachatelé odsuzováni právě za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky. Budu posuzovat zejména uložené druhy a výše trestů.

Cílem výzkumu je zjistit, zda má rozhodování soudů I. instance v České republice v obdobných skutcích nějaký podobný opakující se „rámec“ trestání (stejný druh trestu s podobnou výší), tedy zda je zde ustálená a sjednocená praxe s ohledem na ukládání trestů za tento trestný čin.

Jelikož zdrojů konkrétně o tomto tématu a problematice není zase mnoho, použila jsem judikaturu Nejvyššího soudu České republiky, neboť tento trestný čin je zejména dotvářen právě judikaturou. Dále také odborné články – např. články státních zástupců JUDr. Řeháčka a JUDr.

Laty, Ph.D., kteří se zabývají touto tematikou. Mimo jiné také např. známé komentáře k trestnímu zákoníku od prof. Jelínka, Csc., a prof. JUDr. Šámala, Ph.D. A velkou nedílnou část zdrojů tvořila rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích, Okresního soudu v Hradci Králové, Okresního soudu v Jihlavě, Okresního soudu v Karlových Varech, Okresního soudu v Liberci, Okresního soudu v Ostravě, Okresního soudu v Pardubicích a Městského soudu v Brně, která jsem posuzovala ve svém výzkumu v rámci 3. kapitoly této práce.

1 Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku spáchaný v silničním provozu

V první kapitole své diplomové práce se budu věnovat zejména více do hloubky zásadním pojmům obsažených ve skutkové podstatě trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 zákona č. 40/ 2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TZ“) – tedy stavu vylučujícímu způsobilost, návykové látce a subjektivní stránce- zavinění, a také samozřejmě samotné skutkové podstatě tohoto trestného činu.¹

Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky je zakotven v § 274 TZ, a z ní takto:

„1) Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,

b) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvláště nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo

c) byl-li za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.“

Tento trestný čin je zařazen do hlavy VII. zvláštní části TZ, a to mezi trestné činy Obecně nebezpečné. Dále je zařazen do dílu 1 zmíněné hlavy TZ mezi trestné činy obecně ohrožující, konkrétně se jedná o tzv. abstraktně ohrožovací trestný čin. To znamená tedy, že k naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu postačí pouhé ohrožení právem chráněného zájmu (objektu)². K naplnění skutkové podstaty tedy stačí pouze existence možného reálného nebezpečí, které může ohrozit život, zdraví či majetek někoho jiného. Avšak ke spáchání tohoto trestného činu není potřeba, aby k danému ohrožení nebo dokonce narušení právem chráněného zájmu, došlo. Je postihováno samotné protiprávní jednání, nikoli škodlivý následek.³ Pro vznik trestnosti činu je tedy úplně irrelevantní, zda ke škodlivému následku dojde či nikoli - k naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu stačí pouhá reálná možnost ohrožení. Objektem je u tohoto trestného činu již zmíněný „zájem na ochraně života a zdraví lidí a majetku před ohrožením

¹ Pro základní informace ohledně tohoto trestného činu viz např. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 4. vydání. Praha: Leges, 2014.

² Srov. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 4. vydání. Praha: Leges, 2014, s. 736-737.

³ Srov. ŘÍHA, Jiří. Nové znění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona (1. Část). *Bulletin advokacie*, 2007, roč. 2007, č. 2, s. 30.

*plynoucím z výkonu určitých činností pod vlivem návykové látky.*⁴ Nemusí tedy dojít přímo k nějaké škodě na majetku, újmě na zdraví atp., „stačí i jen vzdálená možnost poruchy, daná již tím, že pachatel vykonal určitou činnost.“⁵

Řízením dopravního prostředku pod vlivem návykové látky je možné spáchat jednak výše probraný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ, tak ale také „při menší závažnosti“ dojde ke spáchání přestupku dle § 35 odst. 1 písm. o) zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen „ZZNL“).

1.1 Struktura základní skutkové podstaty

Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky a jeho znění postupem času prošlo většími změnami. Tomuto vývoji utváření skutkové podstaty tohoto trestného činu až do dnešního znění, bych se ráda věnovala v této podkapitole. Budu posuzovat zejména znění dle § 201 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, s účinností do 30. 6. 2006 (dále jen „TrZ 2006“), § 201 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, s účinností od 1. 7. 2006 (dále jen „TrZ“) a dnešní znění tohoto trestného činu dle § 274 TZ.

Důležité je zmínit, že v rámci úpravy TrZ 2006 byla vymezena pouze základní skutková podstata, a to návětím a poté následujícími omezujícími kritérii, při nichž bylo jednání uvedené v návěti trestné. V rámci novely zákona č. 140/1961 Sb. účinné od 1. 7. 2017 (tj. TrZ) došlo k velké obsahové změně ohledně tohoto trestného činu, v jejímž důsledku byla skutková podstata rozdělena na základní skutkovou podstatu a nově vytvořenou kvalifikovanou skutkovou podstatu v druhém odstavci. Kvalifikovanou skutkovou podstatu tvořily 2 okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby v novém znění a navíc sem byla přenesena omezující kritéria (též jako okolnosti podmiňující vyšší trestní sazbu) z předchozího znění tohoto trestného činu dle TrZ 2006.⁶ „Trestnost obrožení pod vlivem návykové látky byla rozšířena podle § 201 odst. 1 TrZ i na případy samotného výkonu určité činnosti, při které by pachatel mohl obrožit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, a to ve stavu vylučujícím způsobilost, který si pachatel přivodil vlivem návykové látky, přičemž dosavadní skutková podstata obsahující určité zvláště přitěžující okolnosti se stala (s drobnými úpravami) přísněji postižitelnou alternativou podle § 201 odst. 2 TrZ.“⁷ Došlo tedy k rozšíření skutkové podstaty tohoto trestného činu a také k jeho zpřísnění.⁸ Navíc další velkou změnou byl fakt, že v TrZ 2006 byla ohledně naplnění subjektivní stránky možná nedbalost pouze v rámci jednoho omezujícího

⁴ Srov. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 4. vydání. Praha: Leges, 2014, s. 743.

⁵ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník. Komentář.* 2. vydání. Praha: C.H.Beck, 2012, s. 2789.

⁶ Srov. ŘÍHA, Jiří. Nové znění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona (1. Část). *Bulletin advokacie*, 2007, roč. 2007, č. 2, s. 30.

⁷ PŮRY, František. Souhrn aktuální judikatury – VIII. Trestné činy v dopravě. *Trestněprávní revue*, 2008, roč. 2008, č. 12, s. 372.

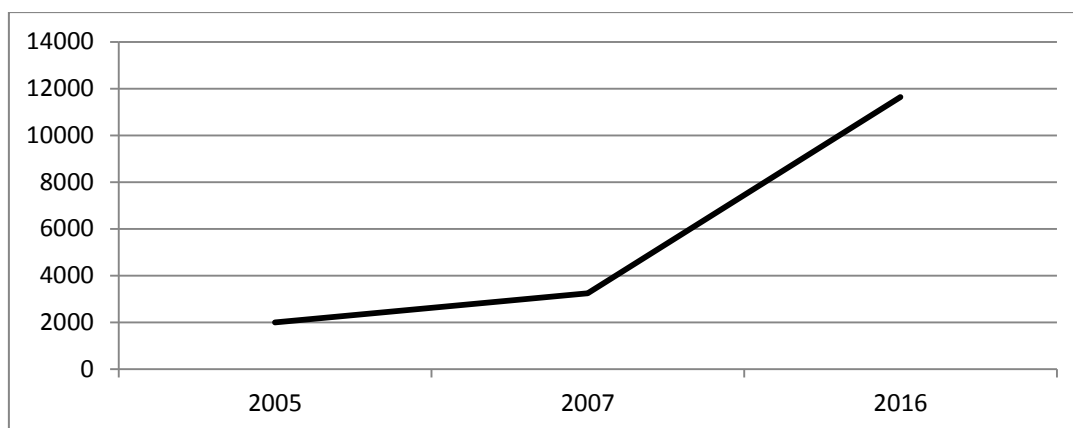
⁸ Srov. ŘÍHA, Jiří. Nové znění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona (1. Část). *Bulletin advokacie*, 2007, roč. 2007, č. 2, s. 30.

kritéria (konkrétně dle písm. d), jinak se vyžadovalo úmyslné jednání. Na rozdíl tedy od TrZ, kde bylo možné naplnit skutkovou podstatu obecně jak úmyslně, tak z nedbalosti.

Rozdílem oproti úpravě znění trestného činu po novele (dle § 201 TrZ) je fakt, že subjektivní skutková podstata mohla být naplněna i jednáním z nedbalosti.

V rámci této velké novely a také v porovnání se současnou úpravou, je dobré zmínit nastalé značné změny ohledně počtu spáchaných trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky v České republice. Dle oficiálních statistik bylo v roce 2005 spácháno na území České republiky celkem 1997 trestných činů dle § 201 TrZ 2006, v roce 2007 došlo ke spáchání 3249 trestných činů dle § 201 TrZ, a v roce 2016 došlo ke spáchání celkem 11642 trestných činů dle § 274 TZ.⁹

Je tedy znatelný nárůst v počtu spáchání trestných činů po novele v roce 2006, kdy došlo k rozšíření skutkové podstaty tohoto trestného činu. Na druhou stranu je zřetelné, že k výraznému zvýšení páchaní této trestné činnosti dochází až do současnosti, a to tedy i přes zúžení subjektivní stránky trestného činu dle TZ. Je zřejmé, že tato trestná činnost je tedy opravdu aktuálním problémem společnosti.

Graf zobrazuje počet spáchaných trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky v ČR v letech 2005, 2007 a 2016.

Podle pplk. JUDr. Ing. Marka Blažejovského by pro zjednodušení a zrychlení trestního a správního řízení měla být změněna skutková podstata tohoto trestného činu tak, že by se pro naplnění subjektivní stránky tohoto trestného činu nevyžadoval stav vylučující způsobilost, ale za trestné by se požadovalo, jakékoli ohrožení při vykonávání určité činnosti po pouhém požití návykové látky. Za přestupek mohlo být označeno také jednání¹⁰, kdy „by byl přestupek spáchán v případě, kdy by byla vykonávána činnost (řízení vozidla) po požití návykové látky (zjištění její přítomnosti viz výše), ale nedošlo by k ohrožení ostatních účastníků silničního provozu“.¹¹

⁹ Jedná se o oficiální ročenky kriminality, které jsou dostupné na webové stránce cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html

¹⁰ Srov. BLAŽEJOVSKÝ, Marek. Drogy a doprava. *Trestněprávní revue*, 2013, roč. 2013, č. 11-12, s. 268.

¹¹ Tamtéž.

S tímto názorem tedy absolutně nesouhlasím. Stav vylučující způsobilost je velmi podstatný pro naplnění tohoto trestného činu, bylo by velmi ošemetné takto „zobecnovat“ trestní odpovědnost za tento trestný čin. Ohledně části, co by bylo posuzováno za přestupek - to úplně odporuje podstatě tohoto trestného činu spočívající, který spadá mezi tzv. abstraktně ohrožující trestné činy. V takovém případě by bylo dost těžko prokazatelné, zda v konkrétním případě mohlo dojít k ohrožení ostatních účastníků. Navíc v případě požití návykové látky (je jedno, zda alkoholu či jiné návykové látky) jde vždy o ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. Je zde odlišná pravděpodobnost, že k nějakému přímému ohrožení či přímo poškození některého z účastníků silničního provozu dojde. Toto celé pojetí by úplně odporovalo zásadě subsidiarity trestní represe.

Na druhou stranu se plně ztotožňuji s názorem JUDr. Jana Laty, Ph.D., že velmi záleží na náhodě, zda se opilý člověk jedoucí stokilometrovou rychlostí dostane v pořádku bez nehody domů a poté tato situace bude sloužit k pobavení jeho okolí (společnosti). Či zda bude zkontrolován hlídkou Policie ČR a bude se trestně zodpovídat z tohoto skutku.¹² A taktéž se plně ztotožňuji s názorem JUDr. Jana Řeháčka, jenž na názor JUDr. Jana Laty, Ph.D., navazuje tím, že říká, že „*musí být vůdčí ideou postihu trestných činů v dopravě trestání jednání a nikoliv následku, což odpovídá zásadě prevence jako základní myšlence prolínající se celým právním řádem, která našla své výslovné vyjádření v celé řadě zákonů*“.¹³

K řádnému pochopení a správnému porozumění tohoto trestného činu je potřeba se dále podrobněji věnovat pojmům stavu vylučujícímu způsobilost (způsobenému požitím alkoholu a i jiné návykové látky než alkoholu), návykové látky a subjektivní stránce tohoto trestného činu - tedy zavinění, jež jsou podstatnými prvky ve vymezení skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ.

1.2 Stav vylučující způsobilost

Pojem stav vylučující způsobilost a jeho výklad je klíčovým při posuzování trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. Toto posouzení je důležité z důvodu, že pouze subjekt, který řídí motorové vozidlo v silničním provozu pod vlivem návykové látky a v důsledku jejího požití je právě ve stavu vylučujícím způsobilost. A právě v důsledku tohoto jednání dojde k naplnění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. V případě, že subjekt není natolik ovlivněn návykovou látkou a není ve stavu vylučujícím způsobilost, tak nenaplní skutkovou podstatu trestného činu dle § 274, nýbrž se dopustí přestupku dle § 35 odst. 1 písm. o) ZZNL.

---

¹² Srov. LATA, Jan. *Účel a smysl trestu*. 1. vydání. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007, s. 81 - 82.

¹³ ŘEHÁČEK, Jan. K možnostem využití prostředků trestního práva při postihu kriminality v silniční dopravě. *Trestněprávní revue*, 2009, roč. 2009, č. 6, s. 170.

Proces zjišťování, zda se osoba nachází ve stavu vylučujícím způsobilost, se odlišuje dle toho, zda je tento stav způsoben po předchozím požití alkoholu nebo po požití či užití jiné návykové látky než alkoholu. Každému z těchto „procesů“ se budu zvláště věnovat v následujících částech této podkapitoly.

1.2.1 Stav vylučující způsobilost způsobený požitím alkoholu

V této části je důležité zmínit dovozovanou presumpci, že pokud je pachatel pod vlivem alkoholu v době řízení motorového vozidla v silničním provozu a je mu zjištěna v krvi hladina 1 promile alkoholu (1g alkoholu na 1 kg tělesné váhy poživitele), tak se automaticky posuzuje, že je ve stavu vylučujícím způsobilost.¹⁴ Jedná se o tzv. absolutní nezpůsobilost k řízení motorového vozidla.¹⁵

Avšak co se týče presumpce absolutní nezpůsobilosti, pokud má pachatel v krvi zjištěnou 1 promile alkoholu, nemyslím si, že je to u všech případů, tak jednoznačné, že je daná osoba ve stavu vylučujícím způsobilost. Podle mého názoru by i zde, v tomto případě, měla být určitá benevolence v možnosti volby (individualizace posouzení případu) s ohledem na konkrétní pachatele. Myslím si, že se může odehrát případ, kdy pachatel je např. v situaci, že je mu při prvním zjišťování alkoholu v krvi naměřena 1 promile (či hladina jen něco málo převyšující 1 promile), a následným potvrzujícím testem je zjištěno, že hladina alkoholu má již klesavou tendenci. Navíc člověk může být např. „zvyklý více požívat alkohol“ a tedy může být více schopný reagovat a nemít úplně vyloučeny rozpoznávací a ovládací schopnosti, nýbrž jen nějakým způsobem zpomaleny (ale ne tak závažně!). V takovém případě si myslím, s přihlédnutím k zásadě subsidiarity trestní represe, že by měl být spíše odpovědný „pouze“ za přestupek dle § 35 odst. 1 ZZNL. Avšak tento postup nemyslím jako obecné doporučení pro každý takový případ v generální praxi, nýbrž pouze jako možnost existence určité výjimky s ohledem na individuální případ a jeho pachatele.

Může nastat i opačná situace, a to že obsah alkoholu v krvi nedosahuje 1 promile. V takovém případě se mluví o tzv. relativní nezpůsobilosti.¹⁶ Jak už z označení vyplývá - neznamena automaticky, že není subjekt ve stavu vylučujícím způsobilost, a že se nedopustil trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, ale pouze přestupku dle § 35 odst. 1 písm. o) ZZNL. V takové situaci je potřeba dalšího prokazování, že v tomto případě byl pachatel též již ve stavu vylučujícím způsobilost, ikdyž množství alkoholu v krvi bylo menší než pomyslná hranice jedné

---

¹⁴ Tato hranice alkoholu v krvi pro stav vylučující způsobilost je podepřena mimo jiné usnesením Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007.

¹⁵ Srov. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 4. vydání. Praha: Leges, 2014, s. 744.

¹⁶ Srov. ŘÍHA, Jiří. Nové znění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona (1. Část). *Bulletin advokacie*, 2007, roč. 2007, č. 2, s. 30.

promile.¹⁷ V takových případech je možné použít např. výpověď zasahujícího policisty, spolujezdce, ošetřujících lékařů, ostatních očitých svědků, způsob jízdy, chování řidiče a dalších.¹⁸ Ohledně tohoto se vyjádřil také Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ze dne 17. 2. 2000, sp. zn. 5 Tz 202/99, následovně: „...navíc hladina alkoholu v krvi nemusí být zjištěna objektivním způsobem (odběrem a vyšetřením krve), nemusí být dokonce zjištěna vůbec, když na stav vylučující způsobilost „lze sice usuzovat především z množství (hladiny) alkoholu v krvi řidiče, ale není-li tento údaj k dispozici, je možné a nutné stav vylučující způsobilost vyvodit ze soubornu ostatních okolností, za nichž byla jízda řidiče motorového vozidla uskutečněna, např. z druhu a množství alkoholických nápojů požitých před jízdou řidičem, z doby, kdy ke požití došlo, ze způsobu jízdy, z celkového chování řidiče před nehodou i po ní apod.“

S tímto názorem, ohledně neexistence presumpce v případě zjištěné nižší hladiny alkoholu pod 1 promile, úplně souhlasím. Souhlasím s tím, že v takovémto případě není člověk automaticky správně-právně odpovědný pouze za přestupek (na rozdíl od výše uvedené presumpce absolutní nezpůsobilosti). Minimálně proto, že může nastat situace např., kdy opilý štamgast po požití 4 piv bude řídit domů cestou z hospody, a v prvním případě vyjede ihned po dopití posledního piva a policejní hlídka ho zastaví 200m od vyjetí od hospody, naměří mu v krvi přibližně 1,10 promile a byl by tedy automaticky trestně odpovědný za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. A může nastat druhá situace, kdy tento samý muž vyjede po půl hodině od dopití posledního piva a zastaví policejní hlídka až po ujetí 20km (např. těsně před příjezdem domů) a tehdy by mu byla naměřena v krvi hladina v alkoholu méně než 1 promile a byl by odpovědný (při presumpci) pouze za přestupek.¹⁹ V obou případech je zřejmé, že by byl daný řidič již ve stavu vylučujícím způsobilost, nebo minimálně v obdobném stavu v obou situacích. Podle mě je tedy velmi důležité též zkoumat druhým měřicím testem, zda zjištěná hladina alkoholu (vzhledem k výsledku prvního testu) má vzrůstající či klesající tendenci.

Co se týče případů, kdy je zjištěna hraniční hladina alkoholu (mírně nad 1 promile) krvi řidiče by, dle mého názoru, u těchto případů měl policista provádějící silniční kontrolu více dbát na důkladné a podrobné posouzení chování konkrétního. A to z důvodu, že (nejen) na základě důkazu výpovědi policisty a zápisu ze silniční kontroly, bude následně posuzována existence či neexistence stavu vylučujícího způsobilost u dané osoby v době řízení motorového vozidla, které

---

¹⁷ K situaci, kdy je subjekt pod vlivem alkoholu menším než 1 promile se také vyjádřil Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007. „Pokud měl řidič motorového vozidla v době jízdy méně než 1 promile alkoholu v krvi, bez dalšího to neznamená, že nebyla vyloučena jeho způsobilost k řízení motorového vozidla a že není možné, aby tím spáchal trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky .... V takovém případě je nutné zabývat se okolností, zda i v důsledku menšího množství alkoholu v krvi řidiče, než je obecně uznávaná hranice ve výši 1 promile, nebyla jeho schopnost řídit motorové vozidlo vyloučena, jak předpokládá citované ustanovení.“

¹⁸ Srov. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2011, sp. zn. 11 Tdo 1491/2010.

¹⁹ V tomto případě jsem posuzovala situaci 80 kilového muže, který požíval alkohol od 20.00 do 22.00. V období 20.00-21.00 požil 2 velké 12° 5% piva (0,5 l) a od 21.00 1 velké 12° 5% pivo a 1 malé (0,3 l) 10° 4% pivo. Pro přibližný výpočet množství alkoholu v krvi tohoto „příkladového“ muže jsem použila tzv. alkohol online kalkulačku, dostupnou na webové stránce <<https://alkohol-kalkulacka.bezpecnecesty.cz>>.

v důsledku povede k závěru, zda je řidič odpovědný za trestný čin dle § 274 T'Z či „pouze“ za přestupek.

1.2.2 Stav vylučující způsobilost způsobený aplikací jiné návykové látky než alkoholu

V případech, kdy je pachatel pod vlivem jiné návykové látky než alkoholu (tj. ilegálních drog), je situace obtížnější. Neboť u jiných návykových látek totiž není stanovena obdobná pomyslná hranice, kdy se dovozuje stav vylučující způsobilost, jako je tomu u alkoholu. A nepostačuje pouze fakt, že řidič je v době řízení vozidla pod vlivem jiných návykových látek.²⁰ Je tedy nutné posuzovat, zda se jedná o stav vylučující způsobilost u každého případu znaleckým posudkem z oboru toxikologie a následně z oboru psychiatrie.

K posouzení ovlivnění pachatele vlivem jiné návykové látky a jeho stavu, zda je způsobilý či ve stavu vylučujícím způsobilost, se vyjádřil mimo jiné Krajský soud v Brně ve svém usnesení ze dne 6. 4. 2011, sp. zn. 3 To 147/2011, takto: „Při podezření z ovlivnění jinou návykovou látkou než alkoholem, je nutné zjišťovat konkrétní stav ovlivnění pachatele takovou látkou. Proto je nezbytné určit, o jakou látku se jednalo, v jakém množství byla v krvi či moči pachatele obsažena a současně, jak dalece byl pachatel v době řízení motorového vozidla zjištěným druhem a množstvím návykové látky ovlivněn.“

Ohledně této problematiky se ztotožňuji s názorem JUDr. Jana Řeháčka, že zde v důsledku dochází k určité diskriminaci a porušení zásady formální spravedlnosti trestání vůči řidičům řídícím motorové vozidlo v silničním provozu pod vlivem alkoholu, neboť pro ně je stanovena hranice alkoholu v krvi, která zakládá trestní odpovědnost za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 T'Z. Na rozdíl tedy od řidičů jedoucích pod vlivem jiné návykové látky, kdy je každý případ (řidič a existence jeho stavu vylučujícího způsobilost) zvlášť posuzován znaleckým posudkem.²¹

Avšak k mírnému prolomení této „nerovnováhy“ šetření a trestání došlo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 979/2015, ve kterém byl judikován a použit znalecký posudek, jímž ústav psychiatrické nemocnice v Bohnicích uvedl, že u látky THC (tj. u ilegálních drog marihuany a hašiše) „je možné u průměrné osoby stanovit konkrétní hranici mezi negativním ovlivněním řídičských schopností a vyloučením schopnosti řidiče řídit motorové vozidlo, a to hodnotou 10 ng/ml (= 0,010 mg/l). Jestliže je u řidiče zjištěná hladina v krvi nižší, nemělo by být dané jednání v zásadě posouzeno jako

²⁰ K tomuto se vyjádřil také Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 6 Tdo 252/2010-II, takto: „Pouhé zjištění, že řidič motorového vozidla byl v době jeho řízení pod vlivem jiných návykových látek než alkoholu (tj. pod vlivem drog), samo o sobě nepostačuje pro závěr, že v důsledku toho byl ve stavu vylučujícím způsobilost k výkonu této činnosti ve smyslu § 201 odst. 1 tr. zák. o trestném činu ohrožení pod vlivem návykové látky. U jiných návykových látek než alkoholu je třeba při posuzování odpovědnosti za tento trestný čin zjišťovat konkrétní stav ovlivnění řidiče takovou návykovou látkou a porovnat ho s ustáleným posuzováním stavu vylučujícího způsobilost, který byl vyvolán požitím alkoholu, a to zpravidla za pomoci znalce.“

Obdobně se vyjádřil Nejvyšší soud ČR též ve svém usnesení ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 449/2010.

²¹ Srov. ŘEHÁČEK, Jan. Je konec postihu drog za volantem? *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 09, s. 33.

restný čin podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, ale pouze jako přešupek“.²² Což je podle mého názoru vítaným a velmi pozitivně vnímaným rozhodnutím vzhledem k složitosti této problematiky.

1.3 Návyková látka

Návyková látka je definována v § 130 TZ následovně: „*Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobíle nepřiznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.*“ Dle prof. JUDr. Jiřího Jelínka, CSc., s jehož názorem plně souhlasím, tento název nebyl zvolen zrovna šťastně. Protože kritériem pro to, aby látka byla označena nebo zařazena mezi návykové látky, není otázka její návykovosti. Jediným kritériem, aby byla látka označena za návykovou, je pouze to, zda odpovídá výše uvedené legální definici. Tedy pokud látka nějakým způsobem je schopna ovlivnit lidské chování, ovládací nebo rozpoznávací schopnosti, či také samotnou psychiku člověka. Na základě výše uvedeného je zřejmé, že úskalím označení těchto látek je také to, že některé takové látky návykové vůbec nejsou. Neboť se do tohoto okruhu zahrnují běžně i volně prodejné látky (jako např. ředidla, lepidla, barvy, laky, oleje, čisticí prostředky,...). Navíc výčet uvedených látek v definici je pouze demonstrativní.²³

V právním řádu se vyskytuje několik různých definic pojmu návykových látek, např. v zákoně č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, a to v § 2 písm. a): „...*návykovými látkami omamné látky a psychotropní látky uvedené v přílohách č. 1 až 7 nařízení vlády o seznamu návykových látek*“. Podstatné pro to, aby pachatel spáchal a byl trestně stíhán za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ, musí být pod vlivem látky, která odpovídá legální definici návykové látky dle § 130 TZ.²⁴

Důležité pro zjištění, zda byla osoba ovlivněna návykovou látkou, resp. její sociální chování, ovládací a rozpoznávací schopnosti, či její psychika, je posuzování jejího duševního stavu před aplikací (požitím) návykové látky a následně po aplikaci. Tedy nejdůležitější pro toto posouzení je, jaký vliv mělo užití návykové látky na přičetnost konkrétní osoby (se srovnáním duševního stavu před požitím/užitím návykové látky).²⁵

Toto posuzování a zkoumání možného dopadu na přičetnost člověka při vyšetřování a prokazování, zda došlo ke spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274

---

²² ZIKMUND, Arnošt, PÍSEČKOVÁ, Magdalena. *Přešupek nebo trestný čin – limitní bodnota THC vylučující schopnost řídit motorové vozidlo* [online]. epravo.cz, 22. března 2016 [cit. 15. března 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/prestupek-nebo-trestny-cin-limitni-hodnota-thc-vylucujici-schopnost-ridit-motorove-vozidlo-100685.html>>.

²³ Srov. JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 6. vydání. Praha: Leges, 2016, s. 212.

²⁴ Srov. Tamtéž.

²⁵ Srov. Tamtéž.

TrZ, dochází zejména prostřednictvím znaleckých posudků z oboru psychiatrie a toxikologie, jimiž se blíže budu věnovat v druhé kapitole své diplomové práce.

1.4 Subjektivní stránka trestného činu - zavinění

V této podkapitole své diplomové práce se pokusím porovnat, jak ovlivnil vývoj trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TrZ s ohledem na jeho subjektivní stránku, množství spáchání tohoto trestného činu na území České republiky.

Dle současné právní úpravy, zakotvené v § 274 TrZ, lze tento trestný čin spáchat jedine úmyslným konáním. Tento trestný čin lze totiž spáchat pouze jednáním spočívajícím ve vykonání zaměstnání nebo jiné činnosti pachatelem ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku. Z pohledu subjektivní stránky se jedná o úmyslný trestný čin.²⁶

Zde je tedy posun od předchozí úpravy, kdy byl zakotven tento trestný čin v § 201 TrZ a dle něj došlo k naplnění subjektivní stránky tohoto trestného činu jak úmyslným jednáním, tak i nedbalostně. Dále můžeme odlišit upravení skutkové podstaty tohoto trestného činu dle úpravy § 201 TrZ 2006. V rámci této úpravy mohl být spáchán v rámci jednoho omezujícího kritéria i nedbalostně (konkrétně se jednalo o úpravu v písm. d) – tj. *“způsobí-li takovým činem, byť i z nedbalosti, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek.”*), u ostatních kritérií se vyžadovalo úmyslné jednání.

V rámci novel a poté i přijetí nového trestního zákoníku došlo k výrazným změnám. Nejdříve v rámci novely trestního zákona 140/1961 Sb., s účinností od 1. 7. 2006 (tj. TrZ), došlo k docela velkému rozšíření možných spáchaných skutků s ohledem na subjektivní stránku, neboť najednou mohl být trestný čin spáchán obecně i nedbalostní formou. V důsledku toho došlo následující rok k navýšení počtu spáchaného tohoto trestného činu, a to téměř o 1300 trestných činů více.²⁷ V důsledku toho došlo tedy i k velkému zřejmému zatížení trestní justice.²⁸ Další změnou, a to přijetím nového trestního zákoníku v roce 2009, došlo k zúžení skutkové podstaty, vzhledem k subjektivní stránce, neboť tento trestný čin se dá v současnosti spáchat pouze úmyslným jednáním.

Sama se nejvíce přikláním názorově k dnešní úpravě. Neboť, podle mého názoru, nemůže být z objektivního hlediska trestně odpovědný člověk, který neměl nejmenší tušení o tom, že požil či užil alkohol nebo jinou návykovou látku a nachází se ve stavu vylučujícím způsobilost. Např. v situaci, kdy dané osobě kamarád několikrát přinese coca-colu a do ní (bez vědomí toho následného poživitele) vlije i rum. Řidič se v důsledku toho nachází ve stavu vylučujícím

²⁶ Srov. JELÍNEK, Jíří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část.* 4. vydání. Praha: Leges, 2014, s. 745.

²⁷ Viz uvedená data a graf v podkapitole 1.1 této diplomové práce.

²⁸ Srov. ŠČERBA, Filip: Extenze kriminalizace ve vztahu k možnostem trestní justice. *Právník.* 2016, roč. 2016, č. 2,

způsobilost, bude řídit domů svůj automobil a únavu, kterou začne v důsledku požití alkoholu (a stavu vylučujícím způsobilost) pociťovat, tak bude přičítat pouze pozdním hodinám a považovat za běžnou únavu. V takové situaci nemůže být z mého pohledu trestně odpovědný za toto jednání, např. ještě s přihlédnutím k tomu, že nápoj nosil jeho velmi dobrý kamarád, se kterým jsou zvyklí si takto pravidelně střídavě nosit nealkoholické nápoje, a tedy byl dostatečně opatrný a požití alkoholu s ohledem na situaci nemohl rozumně předpokládat. Není tedy naplněna subjektivní stránka trestného činu dle § 274 T'Z.

Může nastat ještě také jednat, z mého pohledu, zajímavá situace, a to že osoba požije sama alkohol nebo jinou návykovou látku, avšak se domnívá, že není ve stavu vylučujícím způsobilost, ikdyž ve skutečnosti je. Může jít o situaci, kdy člověk požije alkohol (např. 4 velkých 12° 5% piv) a použije tzv. alkoholový tester, který vlastní, avšak tester ukazuje naprosto jiné (nižší) hodnoty (tedy např., že má v krvi pouze 0,2 promile, což je očividně chybně zjištěná hladina). V důsledku požití tohoto alkoholu začne pociťovat náznaky stavu vylučujícího způsobilost, avšak po „zhotovení testu“ alkoholovým testerem spoléhá na to, že hladina alkoholu v krvi je opravdu nízká (ikdyž se mu zjištěná hodnota nebude pozdávát, neboť mu to přijde málo po 4 pivech, avšak bude to považovat za dobře zjištěnou hodnotu, ze které bude dále vycházet), bude přičítat tyto skutečnosti únavě. Na základě této informace daný řidič bude řídit vlastní vozidlo cestou domů s domněnkou, že se tedy určitě nenachází ve stavu vylučujícím způsobilost a ikdyž pociťuje únavu, kterou bude přikládat běžné únavě po celém dni v práci, avšak ve skutečnosti je tato únava důsledkem stavu vylučujícího způsobilost. Spoléhá tedy na špatně uvedené hodnoty alkoholovým testerem, i přes upozornění, že na tato zařízení nelze stoprocentně spoléhat. Došlo tedy k situaci, kdy nevěděl, avšak vzhledem k okolnostem vědět měl a mohl, že se nachází ve stavu vylučujícím způsobilost. Podobná situace může nastat také např., pokud osoba poprvé vykouří jointa marihuany a nebude na sobě pociťovat žádné účinky. V důsledku toho se bude opět domnívat, že marihuana na něj neměla žádný vliv a už vůbec ne v takové míře, aby byl ve stavu vylučujícím způsobilost.

V těchto situacích nedojde k naplnění subjektivní stránky trestné činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274, neboť u těchto osob bude zavinění zřejmě pouze formě nedbalosti. Konkrétně ve výše uvedeném příkladu půjde o nevědomou nedbalost (osoby sice nevěděly, že jsou ve stavu vylučujícím způsobilost avšak vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům mohly a měly vědět, že se nacházející či mohou v tomto stavu nacházet)²⁹, a u výše uvedeného příkladu s alkoholem ve formě vědomé nedbalosti (kdy bez přiměřených důvodů

---

²⁹ Nevědomá nedbalost je zakotvena v § 16 odst. 1 písm. b) TZ.

spoléhaly na to, že v tomto stavu nejsou, ikdyž věděly, že mohou být)³⁰. V těchto situacích tedy nebude osoba trestně odpovědná za spáchání tohoto trestného činu, neboť nedojde k naplnění jeho skutkové podstaty.

V takovýchto případech, které jsou výše uvedené, je dle mého názoru správné, že osoba nebude trestně odpovědná za toto jednání, neboť nemohla objektivně předpokládat, že je ve stavu vylučujícím způsobilost. Z tohoto důvodu naprosto souhlasím se současnou úpravou tohoto trestného činu.

---

³⁰ Vědomá nedbalost je zakotvena v § 16 odst. 1 písm. a) TZ.

2 Znalecké posudky toxikologie a jejich význam u trestných činů spáchaných v dopravě

Znalecké posudky mají nezaměnitelnou úlohu v rámci dokazování u trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. Dalo by se říci, že se jedná se o nejdůležitější důkaz ohledně zjištění, zda se řidič nacházel ve stavu vylučujícím způsobilost v době řízení motorového vozidla a následně tedy, zda svým jednáním naplnil skutkovou podstatu, a spáchal tak trestný čin dle § 274 TZ.

Svou důležitost mají zejména u prokazování množství hladiny tzv. ilegálních drog (tj. návykových látek jiných než alkohol, nealkoholových drog) v krvi obžalovaného, a to hlavně z důvodu, že „*vztah mezi krevní hladinou a účinkem ilegální drogy je mnohem složitější a komplikovanější než u ethylalkoholu, proto není možné, aby orgány činné v trestním řízení posuzovaly ovlivnění řidiče drogou analogicky jako při ovlivnění alkoholem.*“³¹ Jak už z výše uvedeného vyplývá, prokazování ovlivnění tzv. ilegálními drogami je složitější zejména proto, že u alkoholu je možné stupeň ovlivnění posuzovat přímo dle naměřených hladin, neboť u alkoholu se nevytváří aktivní metabolity, které by se podílely na ovlivnění, na rozdíl od jiných návykových látek. Z toho důvodu a také proto, že u jiných návykových látek je možnost ovlivnění mnohem „různorodější“ kvůli většímu množství možných různorodých látek, jejich kombinací v různých množstvích, na rozdíl od alkoholu (tedy jedné jediné látky), je prokazování stavu vylučujícího způsobilost složitější při ovlivnění osoby po požití a užití návykových látek odlišných od alkoholu.³²

V porovnání s účinky alkoholu, jsou účinky drog nesrovnatelné a velmi individuální k osobě pachatele, jeho metabolismu, a také ostatním okolnostem ovlivňující ovlivnění dané osoby konkrétní látkou – tj. zda osoba drogu užila poprvé, opakovaně, je/není na droze závislá, nebo dokonce je závislá a droga u ní vyvolala psychopatologické změny. Na těchto všech faktorech (a i dalších) závisí ovlivnění řidiče a s ním související stav vylučující způsobilost u něj při užití dané návykové látky odlišné od alkoholu a samozřejmě k její zjištěné hladině v krvi.³³

K zjištěné hladině alkoholu v krvi řidiče je navíc stanovena ministerstvem dopravy mez tolerance ve výši 0,24 promile alkoholu, pokud je hladina zjišťována dechovou zkouškou. U zjišťování hladiny ethylalkoholu v krvi řidiče pomocí plynové chromatografie se používá tzv. cut-off hranice ve výši 0,20 promile. Tyto hranice jsou stanoveny z důvodu, že alkohol se může v těle určitými procesy „objevit sám“ – např. z potravy, metabolity některých léčiv, atd. Důvodem pro stanovení těchto hranic je fakt, že při zjištění takového množství (které se „vejde“

³¹ BALÍKOVÁ, Marie, DVOŘÁK, Miroslav. Toxikologická diagnostika ve vztahu důkazu ovlivnění řidiče motorového vozidla návykovou látkou – obecné aspekty. *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 05, s. 6.

³² Srov. Tamtéž.

³³ Srov. Tamtéž. S. 7.

do daných cut-off hranic), půjde o tzv. falešná pozitiva. V takové situaci tedy není zjištěné množství alkoholu považováno za průkazné pro jednoznačný závěr o požití alkoholu s ohledem na individuální metabolické a jiné procesy v organismu daného řidiče.³⁴

U omamných a psychotropních látek došlo k průlomům nařízením vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Tímto nařízením byly stanoveny podobným způsobem také určité hranice u nejčastějších drog, avšak s troškou odlišným účelem než klasické cut-off hranice. Účel těchto mezí tedy spočívá primárně v následném ulehčení dokazování a urychlení procesu, neboť pokud je v odebraném vzorku krve řidiče laboratorním toxikologickým vyšetřením zjištěna tato zlomová hranice, tak v takových případech pro dokazování stačí pouze znalecký posudek z oboru toxikologie, a nemusí již být vypracován znalecký posudek z oboru psychiatrie.³⁵

V ČR je zastáván princip tzv. nulové tolerance návykových látek u řidičů. Navíc tedy v České republice nejsou stanoveny minimální množství hladiny omamných a psychotropních látek v krvi pro spáchání trestného činu, ale rozhodujícím je pouze fakt, zda byl řidič drogou ovlivněn a jak moc, který musí být samozřejmě prokázán, mimo tedy stanovené hranice v nařízení vlády č. 41/2014 Sb., kdy se tedy automaticky dovozuje stav vylučující způsobilost. Jak z výše uvedeného logicky vyplývá, je potřeba u každé takové osoby individuálně zjišťovat a dokazovat ovlivnění danou návykovou látkou a s tím související stav vylučující způsobilost.³⁶ Je tedy zřejmé, že „*soudní/forenzní toxikolog má nezastupitelnou úlohu v poskytování objektivního a jednoznačného důkazu přítomnosti konkrétní návykové látky v organismu řidiče.*“³⁷

Z výše uvedených skutečností tedy jasně vyplývá nezpochybnitelná důležitost znaleckých posudků toxikologie pro prokázání, zda se řidič nacházel ve stavu vylučující způsobilost v důsledku požití návykové látky a tedy zda naplnil skutkovou podstatu trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ.

---

³⁴ Srov. BALÍKOVÁ, Marie, DVOŘÁK, Miroslav. Toxikologická diagnostika ve vztahu důkazu ovlivnění řidiče motorového vozidla návykovou látkou – obecné aspekty. *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 05, s. 7-8.

³⁵ Toto vysvětlení primárního účelu je dále rozebráno ve stanovisku Ministerstva dopravy k rozboru krve na drogy ze dne 23. 4. 2014, dostupné na < <http://www.soudnikarstvi.cz/wp-content/uploads/2014/04/Stanovisko-Ministerstva-dopravy-k-rozboru-krve-na-Drogy.pdf>>.

³⁶ Srov. BALÍKOVÁ, Marie, DVOŘÁK, Miroslav. Toxikologická diagnostika ve vztahu důkazu ovlivnění řidiče motorového vozidla návykovou látkou – obecné aspekty. *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 05, s. 6 – 11.

³⁷ Tamtéž. S. 7.

3 Empirický výzkum v praxi

3.1 Úvod, metodologie

Tuto kapitolu věnuji svému vlastnímu výzkumu, ve kterém se budu zabývat rozhodnutími (tedy jak rozsudky, tak i trestními příkazy) několika okresních soudů v České republice a jejich rozhodováním o trestném činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. Budu se zabývat případy, kdy pachatel spáchal tento trestný čin pod vlivem omamných a psychotropních látek.

Výzkum jsem provedla formou analýzy. Pro získání potřebných materiálů k výzkumu (tj. odsuzujících rozhodnutí za trestný čin dle § 274 TZ) jsem oslovila několik okresních soudů, avšak jen od některých z nich jsem dostala použitelná data. Z tohoto důvodu se ve výzkumu budu zabývat tedy rozhodnutími těchto soudů – Okresního soudu v Českých Budějovicích, Okresního soudu v Hradci Králové, Okresního soudu v Jihlavě, Okresního soudu v Karlových Varech, Okresního soudu v Liberci, Okresního soudu v Ostravě, Okresního soudu v Pardubicích a Městského soudu v Brně.

Měla jsem k dispozici celkem **161** rozhodnutí okresních soudů (tj. 115 rozhodnutí z roku 2015 a 48 rozhodnutí z roku 2017). Avšak se jednalo o rozhodnutí, jimiž byli odsuzováni pachatelé obecně za trestný čin dle § 274 TZ, tedy spáchaný nejen pod vlivem omamných a psychotropních látek, ale i pod vlivem alkoholu, nebo např. za souběh několika trestných činů. Z toho důvodu jsem k výzkumu použila 27 odsuzujících rozhodnutí (rozsudky i trestní příkazy).

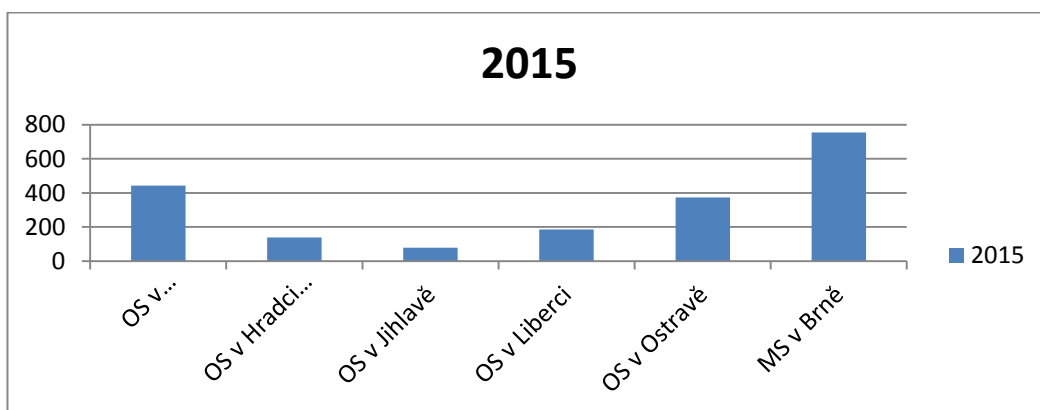
Výzkum jsem si rozdělila do 3 částí dle konkrétní zjištěné návykové látky (THC, metamfetamin, metamfetamin s amfetaminem). Následně jsem v každé části rozhodnutí rozdělila do dílčích skupin, ve kterých jsem poté vzájemně jednotlivá rozhodnutí posuzovala. Jediným kritériem pro toto rozčlenění byla zjištěná výše konkrétní návykové látky v krvi – neboť v každé skupině byly rozhodnutí s nejbližšími zjištěnými hladinami dané látky v krvi pachatele.

Nyní trochu ke srovnání vydaných rozhodnutí za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ obecně (tj. spáchaných pod vlivem alkoholu i návykové látky) v letech 2015 a 2017 některými okresními soudy v České republice.

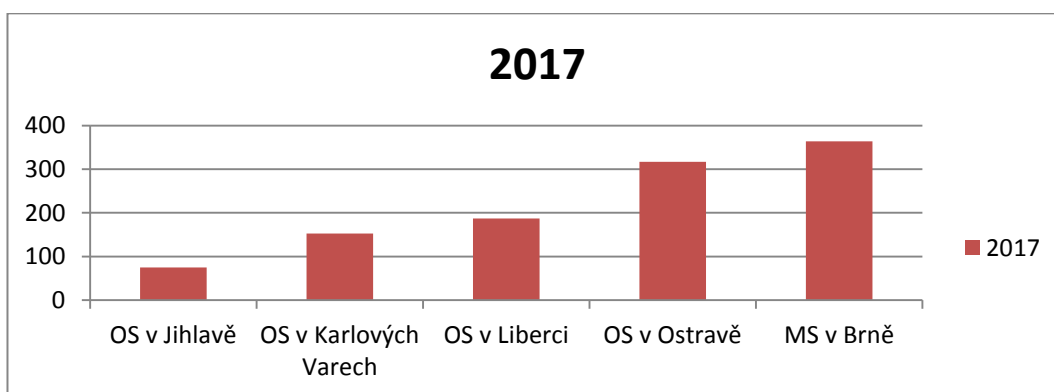
Jak je vidět na níže uvedených grafech, v roce 2015 i v roce 2017 bylo vydáno nejméně rozhodnutí u Okresního soudu v Jihlavě, je zde znatelný nejvýraznější pokles v porovnání s ostatními okresními soudy. Okresním soudem v Jihlavě bylo v roce 2015 vydáno 79 rozhodnutí a v roce 2017 75 rozhodnutí. Což je tedy velmi málo oproti ostatním „posuzovaným“ okresním soudům. Druhý nejmenší počet rozhodnutí odsuzující za tento trestný čin byl vydán v roce 2015 Okresním soudem v Hradci Králové, a to ve výši 138 rozhodnutí. Následuje Okresní soud v Liberci, jenž vydal 185 rozhodnutí. Poté dochází k mírnému „odskoku“ nad počet 300

rozhodnutí. Dále tedy je v pořadí Okresní soud v Ostravě, jenž vydal 374 rozhodnutí, následuje ho Okresní soud v Českých Budějovicích, který vydal 442 rozhodnutí. A nejvíce odsuzujících rozhodnutí za tento trestný čin vydal Městský soud v Brně, a to s velkým rozdílem oproti ostatním zkoumaným okresním soudům, a to počtem 755 rozhodnutí.

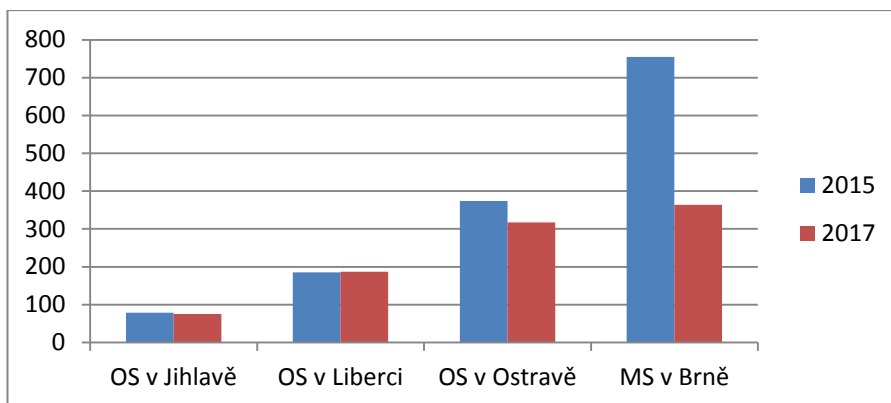
Za rok 2017 druhý nejmenší počet odsuzujících rozhodnutí za tento trestný čin (po Okresním soudu v Jihlavě), vydal Okresní soud v Karlových Varech, jenž vydal 153 rozhodnutí. Následně, v pořadí třetí nejmenší počet rozhodnutí za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ, vydal Okresní soud v Liberci, a to 187 rozhodnutí. Poté zase dochází k výraznějšímu „odskoku“, a to opětovně v počtu nad 300 rozhodnutí. Následoval tedy Okresní soud v Ostravě, který vydal 317 rozhodnutí (navíc zde víme, že 110 rozhodnutí z tohoto celkového počtu byly rozhodnutí vydaná za trestný čin dle § 274 spáchaný pod vlivem návykové látky- ilegálních drog, a 207 rozhodnutí vydáno za tento trestný čin spáchaný pod vlivem alkoholu). A nejvyšší počet rozhodnutí z posuzovaných soudů vydal, opět již zmíněný, Městský soud v Brně, a to 364 rozhodnutí odsuzujících za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ.

Graf zobrazuje počet vydaných rozhodnutí za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ v roce 2015 soudy, jejichž rozhodnutí budu posuzovat následně v rámci svého výzkumu.

Graf zobrazuje počet vydaných rozhodnutí za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ v roce 2017 soudy, jejichž rozhodnutí budu posuzovat následně v rámci svého výzkumu.

Graf (pro lepší porovnání) zobrazuje počet výše uvedených rozhodnutí za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ v roce 2015 a 2017.

Následně, jak již bylo výše zmíněno, v dalších podkapitolách se budu zabývat samotným výzkumem posuzováním konkrétních rozhodnutí (rozsudků i trestních příkazů) vydaných jednotlivými okresními soudy za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ spáchaný pod vlivem jiných návykových látek (tj. ilegálních drog). Postupně budu věnovat jednotlivé podkapitoly výzkumům tohoto trestného činu spáchaného pod vlivem psychotropních látek – konkrétně půjde o THC, metamfetamin, metamfetamin společně s amfetaminem.

3.2 THC

3.2.1 1. část výzkumu

Nejdříve budu posuzovat 4 trestní příkazy vydané Okresním soudem v Karlových Varech v roce 2015, v nichž pachatelé spáchali trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle §274, a to když měli v krvi kolem 4-6 ng/ml delta9-tetrahydrokanabinolu.

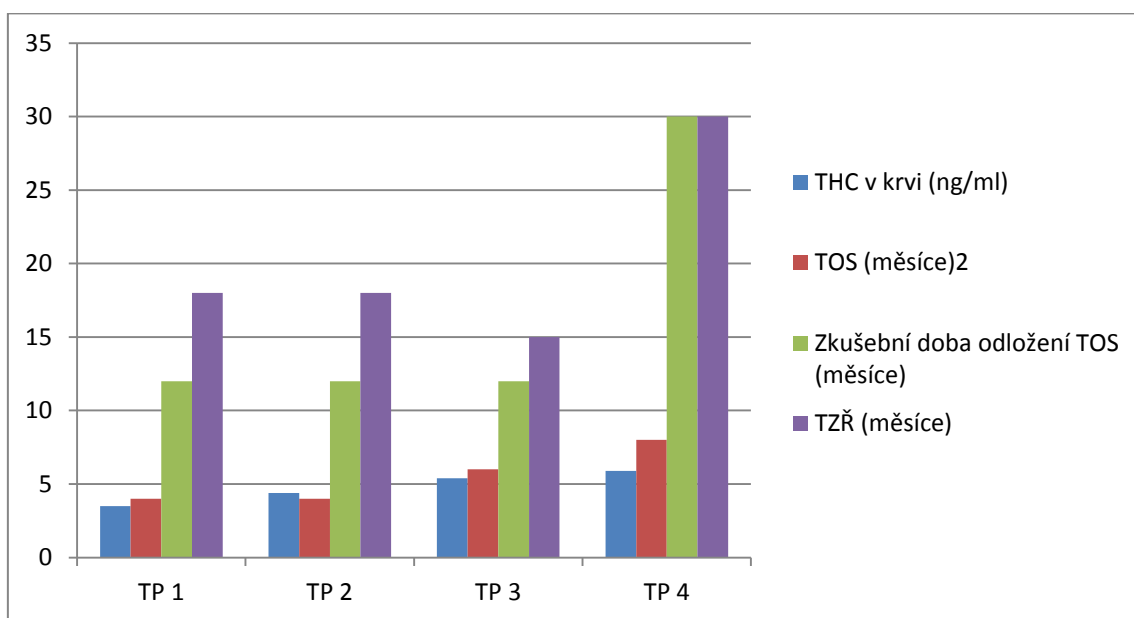
Prvním posuzovaným trestním příkazem je trestní příkaz ze dne 21. ledna 2015 vydaný pod sp. zn. 5 T 6/2015 (dále jako „TP 1“), kterým byl odsouzen pachatel za spáchání trestného činu dle § 274 odst. 1 TZ. V tomto případě pachatel naplnil skutkovou podstatu tohoto trestného činu tím, že řídil motorové vozidlo Ford Transit po předchozím užití marihuany, měl tedy v krvi v té době látku delta9-tetrahydrokanabinolu, konkrétně ve výši 3,5 ng/ml. Pachateli byl za tento trestný čin uložen trest odnětí svobody (dále jen „TOS“) v délce 4 měsíců, který mu byl odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku, a trest zákazu činnosti spočívající v řízení všech motorových vozidel (dále jen „TZŘ“) na dobu 18 měsíců.

Druhým posuzovaným je trestní příkaz ze dne 26. ledna 2015 vydaný pod sp. zn. 5 T 12/2015 (dále jako „TP 2“), kdy pachatel spáchal trestný čin dle § 274 odst. 1 TZ tím, že řídil osobní automobil BMW 320 po předchozím užití marihuany a v době řízení vozidla měl v krvi 4,4 ng/ml delta9-tetrahydrokanabinolu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 4 měsíců odložený na zkušební dobu v trvání 1 roku a TZŘ v trvání 18 měsíců.

Další zkoumaný trestní příkaz byl vydán dne 19. března 2015 pod sp. zn. 1 T 35/2015 (dále jako „TP 3“). Pachatel byl odsouzen za spáchání trestného činu dle § 274 odst. 1 TZ, kdy po předchozím užití marihuany řídil motorové vozidlo, v důsledku toho mu bylo v krvi naměřeno 5,4 ng/ml delta-9-tetrahydrokanabinolu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 6 měsíců podmíněně odloženého na zkušební dobu v délce 1 roku, a zároveň byl pachateli uložen TZŘ na dobu trvání 15 měsíců.

Posledním trestním příkazem posuzovaným v této části je trestní příkaz ze dne 26. ledna 2015 vydaný pod sp. zn. 7 T 11/2015-35 (dále jako „TP 4“). Pachatel spáchal opět trestný čin dle § 274 odst. 1 TZ a skutkovou podstatu naplnil tím, že před řízením motorového vozidla užil marihuany, teda v době řízení mu byla zjištěna v krvi hladina 5,9 ng/ml delta-9-tetrahydrokanabinolu. Pachateli byl uložen TOS v délce 8 měsíců podmíněně odložený v trvání 2,5 roku, a též mu byl uložen TZŘ na dobu 2,5 roku.

1.1 Graf zobrazuje trestní příkazy vydané Okresním soudem v Karlových Varech, kterými byl odsouzen pachatel, již se dopustil přečinu dle § 274 TZ pod vlivem THC, ve zjištěném množství v rozsahu 3,5 – 5,9 ng/ml krve.

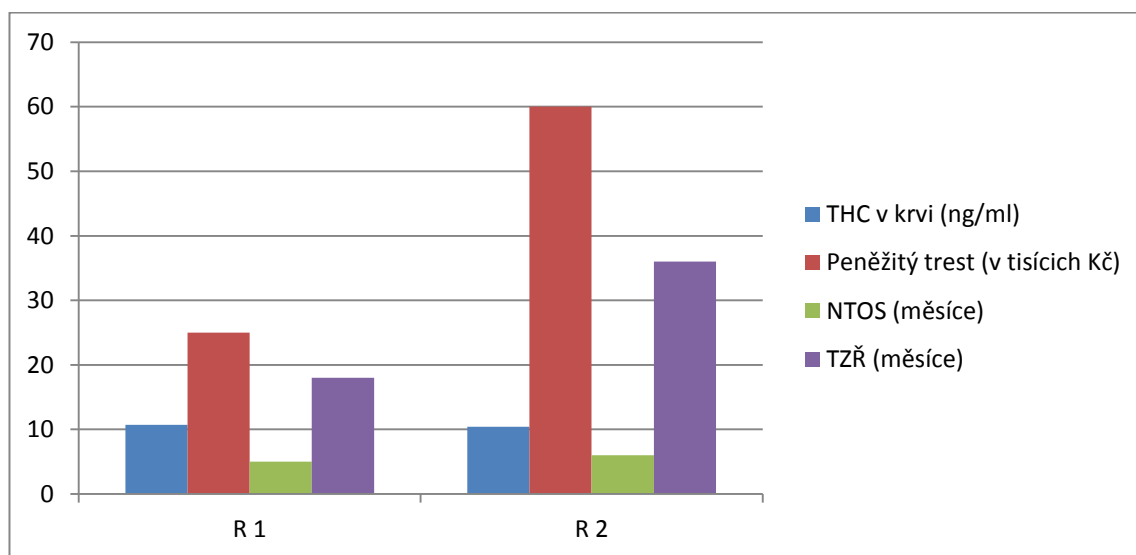
Jak už z výše uvedeného grafu vyplývá výsledek části tohoto dílčího výzkumu - u TP 1 a TP 2 byli pachatelé potrestáni úplně stejně. U TP 3 (oproti TP 1 a TP 2) byla drobná odchylka spočívající v době, na kterou byl uložen TZŘ, a to oproti předchozím dvěma případům o 3 měsíce kratší (a to 15 měsíců). A v případě TP 4 došlo k podstatnému odlišení oproti zbylým třem posuzovaným rozhodnutím. Pachatel zde měl tedy sice nejvyšší hodnotu THC v krvi, avšak pouze o 0,4 ng/ml oproti pachateli v TP 3. Ale je zde očividný velký „odskok“ v uložení zkušební době, na kterou byl TOS odložen, a taktéž i TZŘ. Zkušební doba odložení TOS je uložena na dobu delší o 1,5 roku, a TZŘ na dobu delší o 12 a 15 měsíců v porovnání s ostatními 3 rozhodnutími.

3.2.2 2. část výzkumu

V tomto dílčím výzkumu budu zkoumat 2 rozsudky okresních soudů, ve kterých byl pachatel odsouzen za trestný čin dle § 274 TZ, kdy měl v době spáchání tohoto trestného činu vyšší hladinu THC než v předchozích případech posuzovaných v 1. části výzkumu výše.

První ze zkoumaných rozsudků v této části je rozsudek vydaného Městským soudem v Brně ze dne 2. března 2015 (dále jako „R 1“). Pachatel se dopustil přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 TZ tím, že po předchozím užití marihuany (dle jeho doznání vykouril dýmku marihuany s trochou hašiše) řídil motorové vozidlo tedy pod vlivem návykové látky THC. Byla mu zjištěna v krvi hladina 10,7 ng/ml látky delta-9-tetrahydrokanabinolu. Pachateli byl za tento trestný čin uložen peněžitý trest ve výši 100 denních sazeb, kdy jedna sazba byla stanovena ve výši 250 Kč, tedy celkem 25.000 Kč a náhradní trest odnětí svobody (dále jen „NTOS“) v délce 5 měsíců, pokud by peněžitý trest nebyl vykonán. Dále byl pachateli uložen TZŘ v délce trvání 18 měsíců.

V druhém případě jsem zkoumala rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. Dubna 2017, pod sp. zn. 70 T 190/2016-95 (dále jako „R 2“). Pachatel spáchala trestný čin dle § 274 odst. 1 TZ, kdy skutkovou podstatu naplnil tím, že před řízením motorového vozidla užil marihuany. V krvi mu byla zjištěna tedy látka THC, a to ve výši 10,4 ng/ml. Pachateli byl za tento trestný čin uložen peněžitý trest ve výši 60.000 Kč uložený ve 300 denních sazbách s denní sazbou 200 Kč, a NTOS ve výměře 6 měsíců. Také byl pachateli uložen i TZŘ na dobu 3 roků.

1.2 Graf zobrazuje 2 rozsudky – rozsudek Městského soudu v Brně („R 1“) a rozsudek Okresního soudu v Ostravě („R 2“). Pachatelům byla v těchto případech zjištěna v krvi hladina THC ve výši 10,7 a 10,4 ng/ml.

Z výše uvedeného grafu je zřejmý výsledek tohoto 2. dílčího výzkumu. Je zjevné, že v případě R 2 byl pachatel potrestán výrazně přísněji, přičemž hladiny zjištěného THC v krvi byly téměř totožné. Ale u R2 pachatel po zastavení hlídkou Policie ČR odmítl podrobit se orientační

zkoušce na přítomnost návykových látek, k odběru krve dal souhlas až později. Navíc u R2 bylo analyzováno několik přítěžujících okolností spočívající konkrétně v tom, že se obžalovaný dopustil tohoto přečinu ve zkušební lhůtě podmíněného odsouzení a zároveň ve zkušební lhůtě podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti. Takže zde je tedy velmi jasné, proč se zde soudy tolik odchýlily při ukládání trestů.

3.2.3 3. část výzkumu

Nyní budu posuzovat 4 rozhodnutí různých okresních soudů, která jsou si opět blízka tím, že pachatel spáchal trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 TZ, konkrétně pod vlivem marihuany s obdobnou hladinou THC v krvi pachatele.

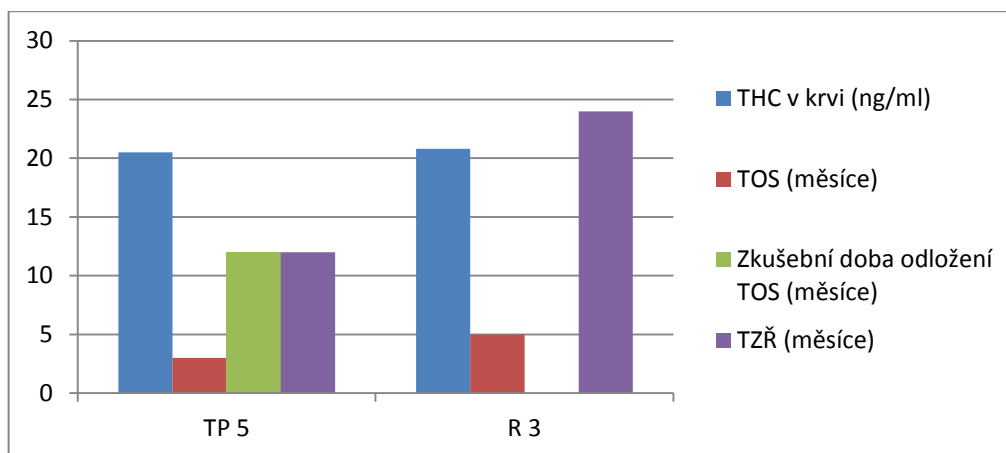
Prvním posuzovaným rozhodnutím v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 30. března 2015, sp. zn. 1 T 47/2015-29 (dále jako „TP 5“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Skutkovou podstatu toho trestného činu naplnil tím, že řídil nákladní motorové vozidlo zn. Piaggio Porter pod vlivem návykové látky. Konkrétně mu byla toxikologickým vyšetřením zjištěna hladina 20,50 ng/ml látky THC v krvi. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 3 měsíců odložený na zkušební dobu v trvání 1 roku, a dále byl uložen TZŘ na dobu 1 roku.

Druhým je rozsudek vydaný Okresním soudem v Jihlavě dne 19. října 2017 pod sp. zn. 1T 83/2017-53 (dále jako („R 3“). Subjekt řídil motorové vozidlo Škoda Felicia, kdy mu byla zjištěna v krvi hladina látky delta-9-tetrahydrokanabilu ve výši 20,8 ng/ml, čímž se tedy dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Za tento čin byl pachatel odsouzen k nepodmíněnému TOS v trvání 5 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, a také k TZŘ na dobu 2 roků.

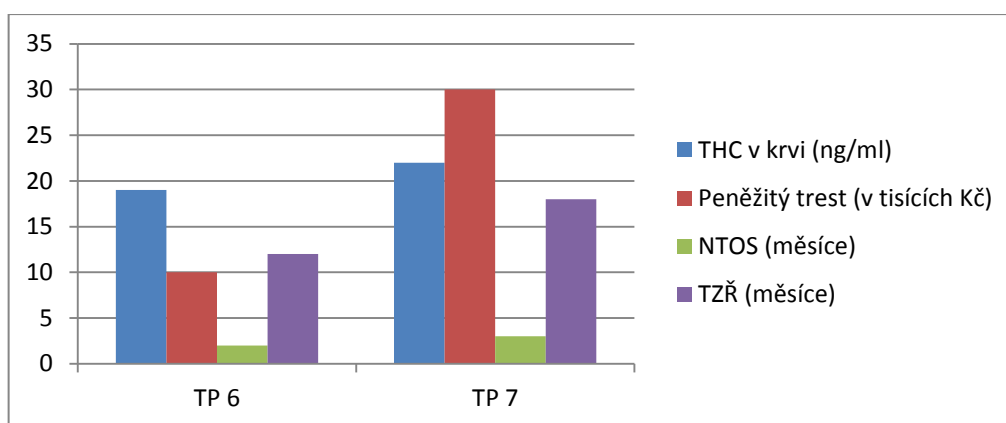
Jako další rozhodnutí jsem zkoumala trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 5. dubna 2017, sp. zn. 1T 34/2017 (dále jako „TP 6“). Pachatel se opět užitím návykové látky marihuany před řízením motorového vozidla dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. V tomto případě byla pachateli zjištěna v krvi hladina látky delta-9-tetrahydrokanabilu ve výši 19 ng/ml. Pachateli byl uložen peněžitý trest ve výši 100 denních sazeb, kdy jedna sazba byla stanovena na 100 Kč, tedy celkem 10.000 Kč, a NTOS v délce 2 měsíců, pokud by peněžitý trest nebyl vykonán. Dále byl pachateli uložen TZŘ v délce trvání 1 roku.

Posledním zkoumaným rozhodnutím v této části je trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Pardubicích dne 9. května 2017 pod sp. zn. 3T 82/2017-57 (dále jako „TP 7“). Pachatel v tomto případě večer před jízdou (řízením) motorovým vozidlem požil nějaké cigarety marihuany a dva dny před jízdou požil pervitin. Orientační zkouškou byla zjištěna přítomnost návykových látek cannabis, amfetamin/metamfetamin, přičemž následně toxikologickým vyšetřením byla zjištěna v krvi látka THC v množství 22 ng/ml. Za tento spáchaný přečin dle §

274 odst. 1 TZ byl pachateli uložen peněžitý trest v celkové výši 30.000 Kč tvořenými 60 denními sazbami, kdy jedna denní sazba je ve výši 500 Kč, dále NTOS po dobu trvání 3 měsíců a také byl pachateli uložen TZŘ v délce trvání 18 měsíců.

1.3 Graf zobrazuje trestní příkaz Okresního soudu v Liberci („TP 5“) a rozsudek Okresního soudu v Jihlavě („R 3“). V těchto případech měli pachatelé zjištěno v krvi velmi obdobné množství THC v krvi - tj. 20,5 a 20,8 ng/ml.

1.4 Graf zobrazuje trestní příkazy Okresního soudu v Karlových Varech („TP 6“) a Okresního soudu v Pardubicích („TP 7“). Pachatelům byla v těchto případech zjištěna v krvi hladina THC ve výši 19 a 22 ng/ml.

V tomto případě jsem při vyhodnocování tohoto dílčího výzkumu rozdělila posuzovaná rozhodnutí do 2 skupin, a to kvůli lepší přehlednosti v důsledku uložení odlišných trestů. Na základě výše uvedených grafů je u prvních dvou případů (u TP 5 a R 3) očividné, že v rámci R 3 byl pachateli uložen mnohem přísnější trest. V daném případě byl odsouzen k nepodmíněnému TOS na 5 měsíců a TZŘ mu byl uložen na dvojnásobnou dobu (tedy na 24 měsíců). Oproti TP 5, kde bylo pachateli uložen podmíněný TOS na 3 měsíce a TZŘ v délce trvání 12 měsíců. Tedy je zřejmé, že byl pachatel v případě R 3 odsouzen téměř k dvakrát delší době v rámci uložených trestů, navíc již zmíněným nepodmíněným TOS. A to avšak měli pachatelé v obou případech zjištěné velmi podobné množství látky THC v krvi. Pachateli v případě R 3 však přitěžovala skutečnost obecné recidivy (vč. dopravního přestupku), a zejména fakt, že mu byl dříve uložen

trest obecně prospěšných prací, který však ve zbytku trestu (ve výměře 93 dnů) mu byl přeměněn na nepodmíněný TOS.

Ohledně TP 6 a TP 7 je očividné, že pachatel v případě TP 7 byly uloženy přísnější tresty z pohledu jejich délky. Je pravda, že hladina THC byla u TP 7 zjištěna vyšší (o 3 ng/ml), což není tak velký rozdíl oproti TP 6. Avšak u TP 7 byl pachateli uložen peněžitý trest třikrát vyšší, a to v celkové výši 30.000 Kč, u TP 6 byl pachateli uložen pouze v celkové výši 10.000 Kč. V návaznosti na peněžitý trest byl pachatelům v obou případech uložen i NTOS – u TP 7 byl opět stanoven na delší dobu – a to na 3 měsíce, to znamená, že v o 1/3 delší míře, neboť pachatel u TP 6 byl uložen na 2 měsíce. Dále byl pachatelům též uložen TZŘ, kdy v rámci TP 7 byl opět přísnější, a to opětovně o 1/3 délky trestu v porovnání s TP 6 – u TP 7 byl stanoven na 18 měsíců, zatímco u TP 6 byl uložen pouze na 12 měsíců. Zde je tedy viditelná určitá nepřiměřenost či nesouměrnost ohledně uložených trestů a jejich délky, na kterou byly uloženy, v podobných případech.

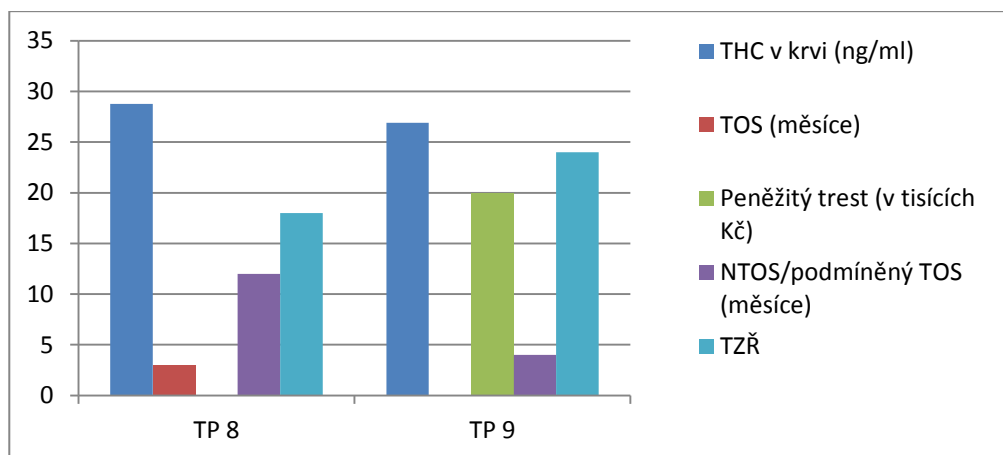
3.2.4 4. část výzkumu

V následující, poslední, části výzkumu se budu zabývat dvěma rozhodnutími okresních soudů opět za trestný čin dle § 274 TZ spáchaný pachatelem, který měl v krvi látku THC. Bude se jednat o případy s pachateli s vyšším množstvím THC v krvi (konkrétně kolem 27 ng/ml), než pachatelé odsouzení rozhodnutími zkoumanými ve výše uvedených (předchozích) částech výzkumu.

Prvním z posuzovaných rozhodnutí v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 4. února 2015, sp. zn. 5T 23/2015-29 (dále jako „TP 8“). V tomto případě byl pachatel souzen za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ, kterého se dopustil tím, že řídil motorové vozidlo Škoda Felicia po předchozím užití marihuany. V důsledku toho mu byla zjištěna v krvi psychotropní látka delta-9-tetrahydrokanabinolu ve výši 28,77 ng/ml. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 3 měsíců, který mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 1 roku. Dále byl pachateli uložen TZŘ v trvání 18 měsíců.

V druhém případě bude zkoumán trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Pardubicích dne 10. ledna 2017, pod sp. zn. 4T 5/2017 (dále jako „TP 9“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Skutkovou podstatu tohoto trestného činu subjekt naplnil tím, že vykouřil jointa marihuany a následně ten samý den večer řídil motorové vozidlo. Orientační zkouškou byla pachateli zjištěna v krvi psychotropní látka THC v množství 26,9 ng/ml. Za tento přečin byl pachatel odsouzen k peněžitému trestu ve výši 20 denních sazeb, kdy jedna denní sazba je stanovena ve výši 1.000 Kč, tedy celkem ve výši 20.000 Kč. Dále byl pachateli stanoven NTOS

v délce trvání 4 měsíce, pokud by peněžitý trest nebyl vykonán ve stanovené lhůtě, a zároveň s těmi tresty byl uložen také TZŘ v délce trvání 2 roky.

1.5 Graf zobrazuje 2 trestní příkazy vydané Okresním soudem v Liberci („TP 8“) a Okresním soudem v Pardubicích („TP 9“). Pachatelům bylo v těchto případech zjištěno v krvi množství THC ve výši 28,77 a 26,9 ng/ml.

V tomto případě se rozhodnutí špatně posuzují proti sobě v důsledku uložení odlišných trestů. Lze zde však alespoň dovést určitá větší přísnost při stanovování trestu u TP 9 s ohledem na stanovenou délku trvání TZŘ, kdy v případě TP 9 byl stanoven na dobu o ¼ delší než v případě TP 8, zde konkrétně je tedy o 6 měsíců delší doba trvání TZŘ.

Dále však budou tyto rozhodnutí posouzeny více v celkovém posuzování/shrnutí výzkumu rozhodnutí uložených za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ spáchaných pod vlivem psychotropní látky delta-9-tetrahydrokanabinolu, tedy řízení motorového vozidla po předchozím užití nealkoholové drogy marihuany.

3.2.5 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem THC

Celkem jsem tedy posuzovala v této části výzkumu 9 trestních příkazů a 3 rozsudky okresních soudů v České republice, kterými byli pachatelé odsuzováni za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Konkrétně šlo o 7 rozhodnutí z roku 2015 (označených jako TP 1, TP 2, TP 3, TP 4, TP 5, TP 8 a R 1) a 5 rozhodnutí vydaných v roce 2017 (tj. TP 6, TP 7, TP 9 a R 2, R 3). Jednalo se o rozhodnutí Okresního soudu v Karlových Varech, Liberci, Ostravě, Pardubicích a jedním z rozhodnutí byl i rozsudek Městského soudu v Brně.

Rozhodnutí jsem rozdělila do 4 skupin s ohledem na zjištěné množství THC v krvi obžalovaného tak, aby si byly případy s ohledem na toto kritérium nejvíce podobné. S každou z těchto skupin jsem provedla tzv. dílčí výzkum, kdy jsem jednotlivá rozhodnutí (zejm. uložené tresty a jejich výši) vzájemně zkoumala a porovnávala.

Během toho dílčího výzkumu jsem narazila na několik rozhodnutí, u kterých se odlišovala výše uloženého trestu v porovnání s tresty (a jejich výškou) uloženými v rozhodnutích

zkoumaných ve stejném dílčím výzkumu. V podstatě v každém dílčím výzkumu jsem narazila na jedno rozhodnutí, které se od ostatních tímto způsobem odlišovalo.

U prvního dílčího výzkumu, jako jediného, jsem posuzovala 4 rozhodnutí vydaná stejným soudem, a to Okresním soudem v Karlových Varech v roce 2015. V této části výzkumu došlo také k jedné z výše zmíněných „odchylek“, konkrétně se jednalo o TP 4, u kterého tedy byla vyšší trestní sazba u uložených trestů (TOS, zkušební doba odkladu TOS a TZŘ). Jinak u ostatních rozhodnutí (TP 1, 2, 3) této části výzkumu byly uloženy tresty a jejich výše téměř totožné. Je tedy „zvláštní“, že se u TP 4 soud takto odchýlil, bohužel z daného trestního příkazu není možné dovozovat jakékoli možné důvody, které vedly k vyšším trestním sazbám.

V rámci druhého dílčího výzkumu jsem porovnávala rozsudek Městského soudu v Brně z roku 2015 (označený jako R 1) s rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě vydaným roku 2017 (označený jako R 2). Těmito rozsudky byl uložen peněžitý trest, s ním související NTOS, a TZŘ. Došlo zde k výraznému „odskoku“ v délce uložených trestů u R 2 oproti tedy trestům v případě R 1. Avšak zde byla soudem v rozsudku odůvodněna skutečnost, proč se uchýlil k vyšším trestním sazbám. V případě R 2 totiž soud trestal přísněji než Městský soud v Brně u R 1, neboť u R 2 byly skutečnosti, jež obžalovanému přitěžovaly. Konkrétně se jednalo zejména o skutečnost, že se obžalovaný dopustil tohoto přečinu ve zkušební lhůtě podmíněného odsouzení a zároveň ve zkušební lhůtě podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti. V tomto případě tedy k neodůvodněné odchylce nedošlo, neboť zde bylo přihlédnuto individuálně k danému pachateli a z důvodu potřeby většího potrestání, tak bylo tedy učiněno.

Co se týká třetí části tohoto výzkumu, zde byly zkoumány 4 rozhodnutí vydané Okresním soudem v Liberci v roce 2015 (TP 5), Okresním soudem v Karlových Varech v roce 2017 (TP 6), Okresním soudem v Pardubicích v roce 2017 (TP 7) a Okresním soudem v Jihlavě v roce 2017 (R 3). V této části jsem rozhodnutí oddělila do dvou skupin kvůli uložení jiných trestů, kdy v každé této skupině došlo k odlišení jednoho rozhodnutí uložením vyšší trestní sazby než u druhého posuzovaného rozhodnutí. U TP 5 a R 3 byl pachatelům uložen TOS (u TP 5 byl uložen podmíněný se stanovenou zkušební dobou, zatímco z R3 byl uložen nepodmíněný TOS) a TZŘ. S ohledem na uložení nepodmíněný TOS je zde už tedy zřejmé, že v R 3 byly uloženy přísnější tresty. Navíc TZŘ byl uložen také na delší dobu, a to téměř na dvojnásobek oproti TP 5. Avšak v tomto případě byl v rámci rozsudku opět odůvodnění soudu, že vyšší trestní sazby jsou uloženy kvůli okolnostem, jež obžalovanému v tomto případě přitěžovaly – konkrétně se jednalo o obecnou recidivu (vč. dopravního přestupku), a zejména fakt, že mu byl dříve uložen trest obecně prospěšných prací, který však ve zbytku trestu (ve výměře 93 dnů) mu byl přeměněn na nepodmíněný TOS. V druhé skupině jsem posuzovala TP 6 a TP 7, kdy v případě TP 7 byly

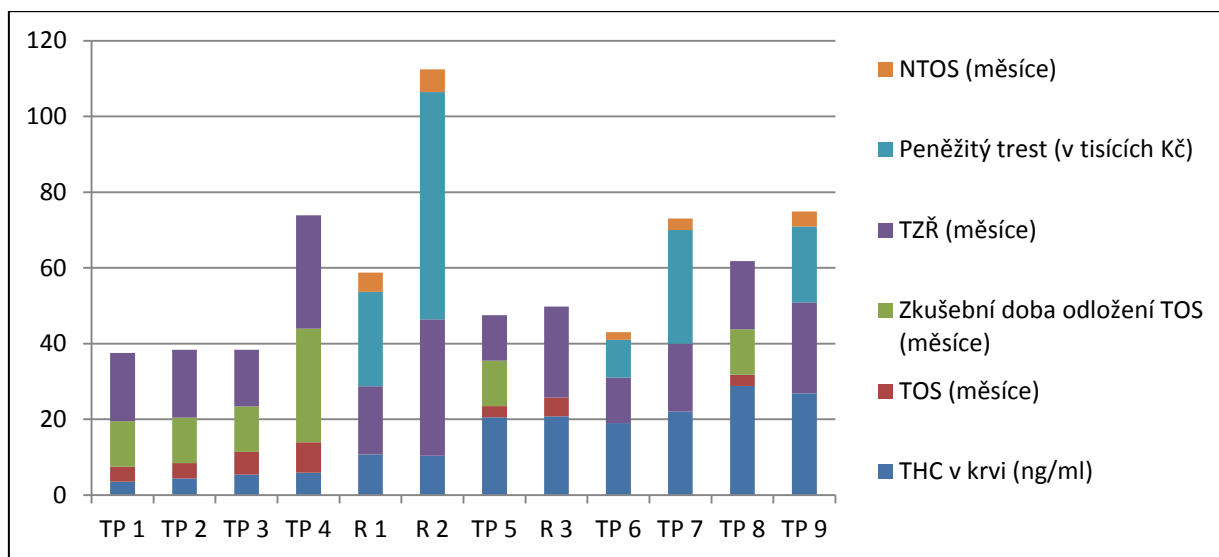
stanoveny mnohem přísnější tresty. Byl uložen, v porovnání s TP 6, peněžitý trest v trojnásobné výši, s ním související NTOS vyšší o 1/3 délky, a o polovinu delší TZŘ. Z trestního příkazu nejsou známé žádné okolnosti, díky nimž soud uložil takto přísnější trestní sazby. Můžeme se zde domnívat, že nějaké byly a individuálním přístupem k pachateli a jeho trestání bylo zapotřebí k jeho nápravě uložení přísnějších trestů.

V poslední, čtvrté, části jsem se zabývala 2 trestními příkazy, jenž byly vydány Okresním soudem v Liberci v roce 2015 (TP 8) a Okresním soudem v Pardubicích v roce 2017 (TP 9). S těmito trestními příkazy to bude složitější, neboť v rámci každého byl trestný čin dle § 274 potrestán jinými tresty. V případě TP 8 byl pachateli uložen podmíněný TOS, jež byl odložen na zkušební dobu, a TZŘ. Zatímco v TP 9 byl stanoven peněžitý trest, NTOS a TZŘ. Z důvodu obtížnosti vzájemného porovnání těchto dvou trestních příkazů jsem se rozhodla posoudit je každý zvlášť s jinými, jím nejvíce podobnými, případy. Co se týká tedy TP 8, přihlédnu k TP 5, který je nejbližší z posuzovaných případů. TP 5 se odlišuje tím, že obžalovanému byla zjištěna v krvi hladina THC 20,5 ng/ml (tedy o 8,27 ng/ml méně než u TP 8). V obou případech je stanoven podmíněný TOS i zkušební doba, na níž byl odložen, na stejnou dobu trvání. Akorát u TZŘ dochází k odchylce, kdy u TP 8 je uložen na dobu o 1/3 delší. Z tohoto tedy usuzuji, že v případě TP 8 bylo rozhodnuto soudem obecně přiměřeně bez velkých odchylek k běžnému rozhodování v případech této problematiky. TP 9 jsem nakonec posuzovala s ohledem na TP 7, který je mu nejbližší ze zkoumaných rozhodnutí. U obou byl obžalovanému uložen peněžitý trest, s ním související NTOS, a TZŘ. V porovnání s výší trestů uložených v TP 7, byl u TP 9 peněžitý trest uložen na dobu trvání o 1/3 delší, NTOS byl stanoven na dobu o 1 měsíc (tedy 1/4) delší, a u TZŘ byla trestní sazba vyšší též o 1/4 (tj. o 6 měsíců). S ohledem na to, že u obžalovaného v TP 9 byla zjištěna hladina THC v krvi ve výši 26,9 ng/ml (tedy o 4,9 ng/ml než u obžalovaného v případě TP 7), a se zohledněním faktu, že u TP 7 byl obžalovanému stanoveny tresty ve vyšší sazbě (než je zřejmě v praxi běžné) kvůli přitěžujícím okolnostem, mi přijde, že v případě TP 9 byly obžalovanému uloženy též přísnější tresty, než je v podobných případech obvyklé. Avšak opět z trestního příkazu nevyplývá žádné odůvodnění uložení přísnějších trestních sazeb u daných trestů.

Na základě výše uvedené části výzkumu, týkající se zjištění návykové látky THC v krvi obžalovaných, můžu tedy uvést, že existují určité velké podobnosti při rozhodování soudů v I. stupni u podobných případů, s ohledem na ukládané tresty a jejich výše. Samozřejmě dochází k rozhodnutím, která se odlišují od stávající běžné praxe. Avšak většinou k tomu dochází v individuálních případech, kde jsou určité přitěžující okolnosti, nebo to sám daný případ pro nápravu pachatele, vyžaduje.

Pro lepší přehlednost a představu je níže uveden graf, kde jsou uvedena všechna zkoumaná rozhodnutí a konkrétní tresty v dané výši, v jakých byly jednotlivě uloženy.

1.6 V grafu jsou uvedeny všechna zkoumaná rozhodnutí v této části výzkumu. Zjištěné množství THC v krvi pachatelů se pohybuje v rozmezí 3,5 – 28,77 ng/ml.

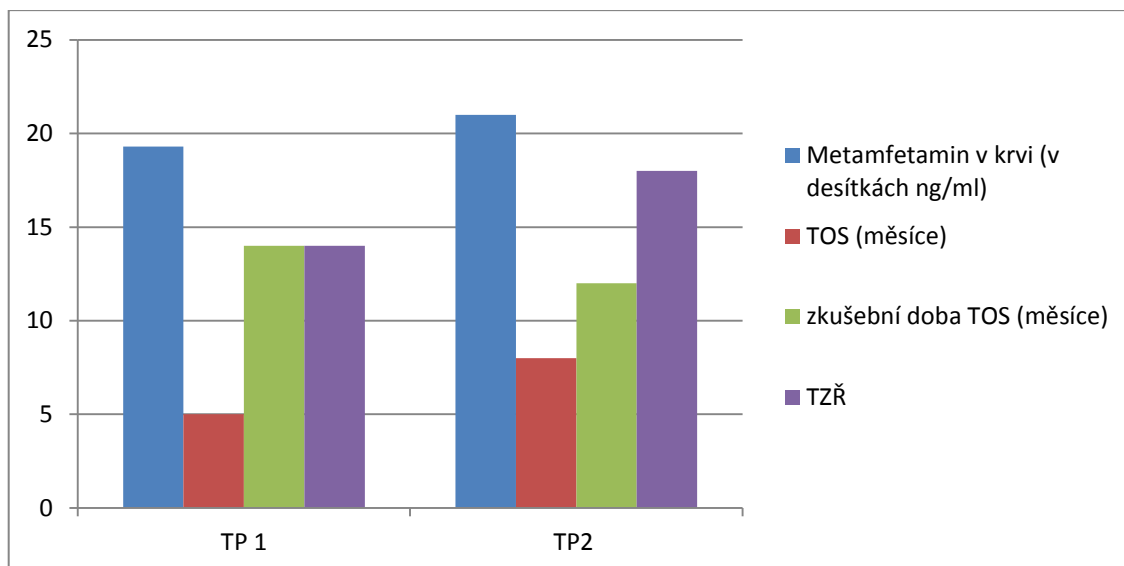
3.3 Metamfetamin

3.3.1 1. část výzkumu

V tomto prvním dílčím výzkumu budu zkoumat 2 rozhodnutí vydaných Okresním soudem v Karlových Varech, ve kterých se pachatel dopustil trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ spáchané pachatelem, který měl v krvi psychotropní látku metamfetamin.

Prvním posuzovaným rozhodnutím v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz ze dne 17. března 2015, sp. zn. 2T 47/2015-31 (dále jako „TP 1“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Skutkovou podstatu toho trestného činu naplnil tím, že po předchozím užití návykové látky pervitinu řídil osobní motorové vozidlo zn. VW Passat. Konkrétně byla pachateli zjištěna hladina 193 ng/ml látky metamfetaminu v krvi. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 5 měsíců odložený na zkušební dobu v trvání 14 měsíců, a dále byl uložen TZŘ na dobu 14 měsíců.

Další zkoumaný trestní příkaz byl vydán dne 24. června 2015 pod sp. zn. 1 T 67/2015 (dále jako „TP 2“). Pachatel byl odsouzen za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ, kdy po předchozím užití pervitinu řídil motorové vozidlo zn. VW Golf, v důsledku toho mu bylo v krvi naměřeno 210 ng/ml metamfetaminu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 8 měsíců podmíněně odloženého na zkušební dobu v délce 1 roku, a zároveň byl pachateli uložen TZŘ na dobu trvání 18 měsíců.

2.1 Graf zobrazuje 2 trestní příkazy Okresního soudu v Karlových Varech. Pachatelům byla v těchto případech zjištěna v krvi hladina metamfetaminu ve výši 193 ng/ml a 210 ng/ml.

Podle výše uvedeného grafu je zřejmé, že v případě TP 2 byl pachatel potrestán o trochu přísněji než pachatel za čin v TP 1. Opět zde je zjištěná obdobná výše hladiny psychotropní látky, zde metamfetaminu. Navzdory tomu byla pachateli v TP 2 uložena TOS o 3 měsíce vyšší než v případě TP 1, což je téměř o polovinu. Zkušební doba, na kterou byl TOS odložen, byla ale stanovena na dobu kratší o 2 měsíce (než u TP 1) a TZŘ o 4 měsíce doby trvání. To je velmi zajímavé s ohledem na to, že rozhodoval obdobný případ stejný Okresní soud.

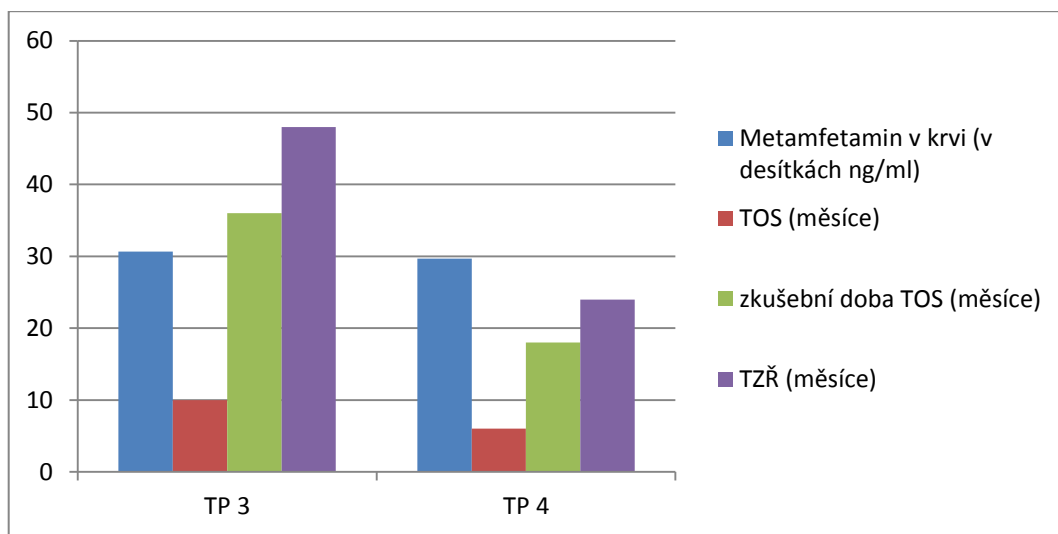
3.3.2 2. část výzkumu

V následujícím dílčím výzkumu budu posuzovat 2 rozhodnutí okresních soudů České republiky, jimiž bylo rozhodnuto o trestných činech dle § 274 TZ, přičemž v těchto případech měli zjištěno pachatelé v krvi vyšší hladinu psychotropní látky metamfetaminu než v předchozím 1. dílčím výzkumu.

Prvním zkoumaným rozhodnutím je trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Liberci dne 28. května 2015, pod sp. zn. 2T 107/2015-33 (dále jako „TP 3“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ tím, že řídil motorové vozidlo značky Peugeot 206 pod vlivem látky metamfetaminu. V krvi mu byla konkrétně zjištěna tato látka v množství 306,80 ng/ml. Za tento přečin byl pachateli uložena TOS v délce trvání 10 měsíců, který byl odložen na zkušební dobu v trvání 3 let. Dále byl pachateli současně uložena také TZŘ na dobu 4 let.

Jako druhé rozhodnutí budu zde posuzovat trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 31. března 2017, sp. zn. 5T 46/2017 (dále jako „TP 4“). V tomto případě pachatel opět spáchal přečin dle § 274 odst. 1 TZ. Skutkovou podstatu naplnil pachatel tím, že po užití drog pervitinu ve stavu vylučujícím způsobilost řídil motorové vozidlo. Pachateli byla orientační zkouškou v krvi zjištěna hladina psychotropní látky metamfetaminu v množství 297 ng/ml.

Tímto rozhodnutím byl pachatel odsouzený za tento trestný čin TOS v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Současně byl pachateli uložen i TZŘ v trvání 2 let.

2.2 Graf zobrazuje trestní příkaz Okresního soudu v Liberci („TP 3“) a trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech („TP 4“). V těchto případech byla pachatelům zjištěna v krvi hladina metamfetaminu v krvi ve výši 306,8 ng/ml a 297 ng/ml.

Jak je z výše uvedeného grafu zřejmé, opět jsou zde odlišné tresty v obdobných případech - tj. s ohledem na velmi podobné hladiny psychotropní látky metamfetaminu zjištěné v krvi pachatelů v době spáchání daných přečinů. Je očividné, že v případě TP 3 byly pachateli uloženy téměř dvakrát vyšší trestní sazby. Konkrétně TOS byl uložen o 4 měsíce delší, avšak jeho podmíněně odložení a TZŘ byly uloženy v dvakrát vyšší době trvání.

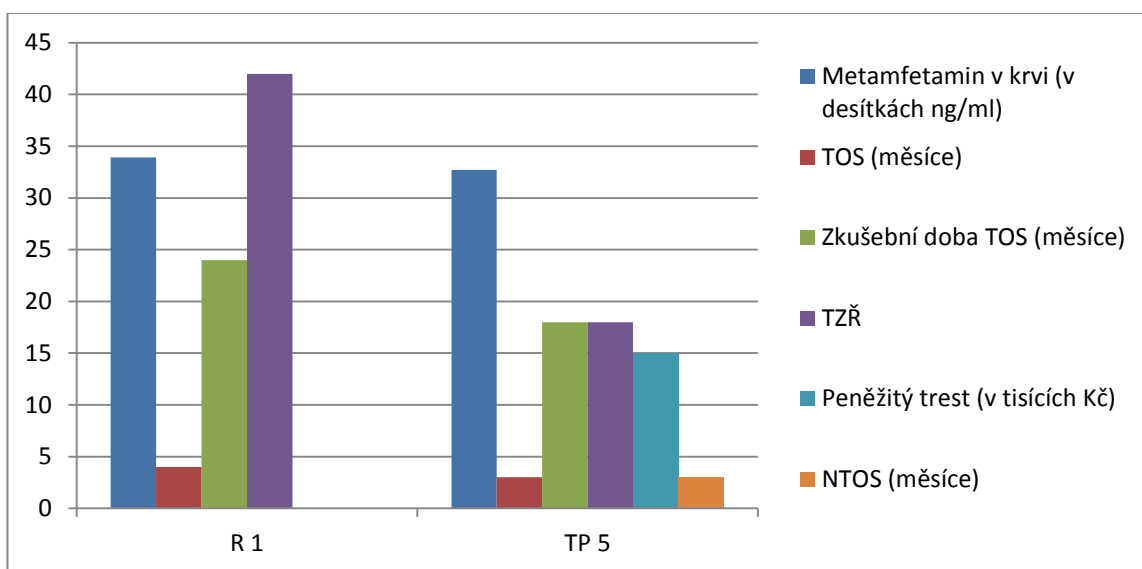
3.3.3 3. část výzkumu

V tomto dílčím výzkumu budu zkoumat 2 rozsudky okresních soudů, ve kterých byl pachatel odsouzen za trestný čin dle § 274 TZ, kdy měl v době spáchání tohoto trestného činu vyšší hladinu psychotropní látky metamfetaminu než v případech posuzovaných v předchozích dílčích výzkumech uvedených výše.

První ze zkoumaných rozsudků v této části je rozsudek vydaný Okresním soudem v Českých Budějovicích ze dne 20. července 2015, pod sp. zn. 6T 55/2015-43 (dále jako „R 1“). Pachatel se dopustil přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 TZ tím, že řídil motorové vozidlo pod vlivem psychotropní látky metamfetamin. Tato látka mu byla zjištěna v krvi v koncentraci 339 ng/ml. Pachateli byl za tento trestný čin uložen TOS v délce trvání 4 měsíců, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 roky. Dále byl pachateli současně uložen TZŘ v délce trvání 3,5 roku.

Druhým a tedy posledním zkoumaným rozhodnutím v této třetí části výzkumu je trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Karlových Varech dne 1. února 2017 pod sp. zn. 4T 9/2017-

44 (dále jako „TP 5“). Pachatel v tomto případě pachatel před řízením motorového vozidla užil návykovou látku pervitin. V důsledku toho mu byla zjištěna v krvi látka metamfetamin v koncentraci 327 ng/ml. Za tento spáchaný přečin dle § 274 odst. 1 TZ byl pachateli uložen TOS v trvání 3 měsíců, jež byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Současně mu byl uložen TZŘ na dobu 18 měsíců, peněžitý trest ve výměře 50 denních sazeb ve výši 300 Kč, tedy v celkové výši 15.000 Kč, a také NTOS po dobu trvání 3 měsíců.

2.3 Graf zobrazuje rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích („TP 5“) a trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech („TP 5“). Pachatelům byla v těchto případech zjištěna v krvi hladina metamfetaminu ve výši 339 ng/ml a 327 ng/ml.

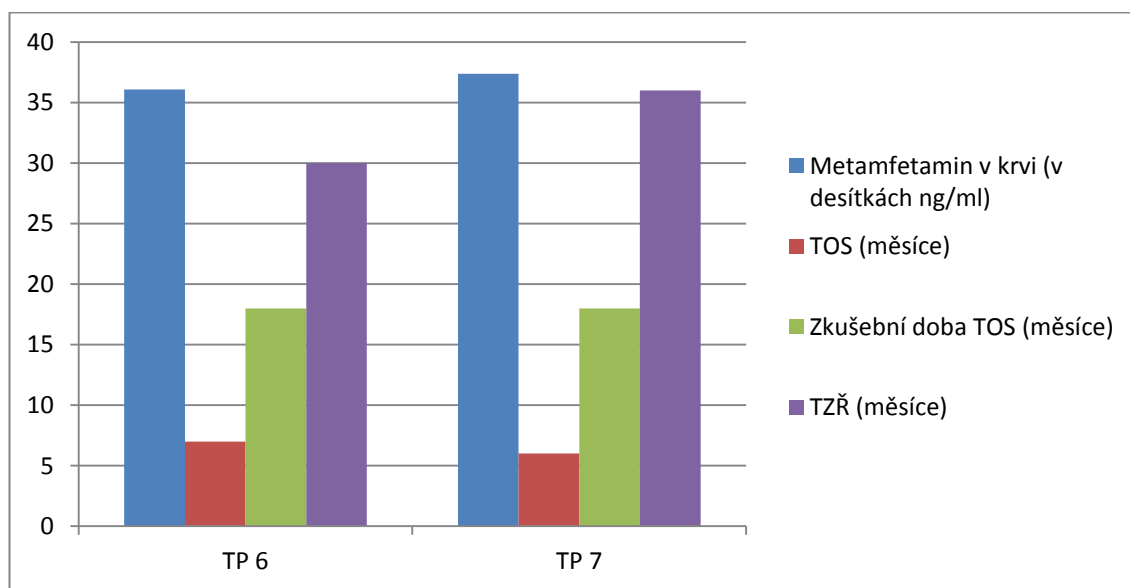
Jak je z výše uvedeného grafu zřejmé, tak v případě TP 5 bylo uloženo více trestů, a to konkrétně o peněžitý trest a na něj „navazující“ NTOS. Co se týče TOS, tak u R 1 byl uložen na dobu 4 měsíců, a podmíněně odložen na zkušební dobu 24 měsíců. Zatímco v případě TP 5 byl stanoven TOS v trvání 3 měsíců (tedy o měsíc méně, v tomto případě o $\frac{1}{4}$) a zkušební doba pro podmíněné odložení TOS byla uložena na dobu 18 měsíců (tedy zde jde už o půlroku méně, a taktéž se jedná o $\frac{1}{4}$). Ohledně TZŘ, zde je tedy markantní rozdíl, kdy u R 1 byl uložen v trvání 42 měsíců - mnohem přísněji, na rozdíl od TP 5, kde byl stanoven na dobu 18 měsíců (tedy zde kratší už o celé 2 roky). U TP 5 je tedy navíc, oproti R 1, stanoven také peněžitý trest a NTOS. V závislosti na tom jsem si původně myslela, že automaticky pachatel v TP 5 byl odsouzen přísněji. Avšak dle grafu a výše uvedeného bych řekla, že tresty a jejich délky jsou zřejmě úměrné a vzájemně souměrné.

3.3.4 4. část výzkumu

V posledním dílčí výzkumu týkajícího se trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, konkrétně pod vlivem psychotropní látky metamfetaminu, se budu zabývat 2 rozhodnutím. Obě tyto rozhodnutí byly vydány Okresním soudem v Liberci v roce 2015.

Prvním posuzovaným rozhodnutím v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz ze dne 12. ledna 2015, sp. zn. 6T 5/2015 (dále jako „TP 6“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. Skutkovou podstatu toho trestného činu naplnil tím, že po předchozím užití návykové látky pervitinu řídil nákladní motorové vozidlo zn. Mercedes Benz. Konkrétně byla pachateli v krvi zjištěna hladina 360,7 ng/ml látky metamfetaminu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS na dobu 7 měsíců odložený na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Současně byl pachateli uložen TZŘ na dobu 30 měsíců.

Druhým zkoumaným v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz vydaný dne 1. dubna 2015, pod sp. zn. 6T 59/2015 (dále jako „TP 7“). Pachatel byl odsouzen za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ, kdy po předchozím užití pervitinu (požil min. 0,3 g metamfetaminu) řídil osobní motorové vozidlo zn. Chrysler Neon. V důsledku výše uvedené skutečnosti mu bylo v krvi naměřeno 373,74 ng/ml metamfetaminu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 6 měsíců, podmíněně odložený na zkušební dobu v délce 18 měsíců, a zároveň byl pachateli uložen TZŘ na dobu trvání 3 roky.

2.4 Graf zobrazuje 2 trestní příkazy Okresního soudu v Liberci. V těchto případech bylo pachatelům zjištěno v krvi množství metamfetaminu ve výši 360,7 a 373,74 ng/ml.

U těchto dvou rozhodnutí je vidět krásná symetrie ohledně uložených trestů a jejich délky s ohledem na podobnou hladinu zjištěné psychotropní látky metamfetaminu v krvi. TOS v případě TP 6 byl stanoven na o měsíc delší dobu (6 měsíců, u TP 5 se jednalo o 5 měsíců), jež byly oba odloženy na stejnou zkušební dobu. Akorát v případě TZŘ byl u TP 6 odskok od TP 5, a to o celý půlrok. Takže v tomto dílčím výzkumu, tedy až na mírný odskok TP 6 ohledně doby trvání TZŘ, byla očividná stejnost rozhodnutí u podobných případů stejným okresním soudem, tj. Okresním soudem v Liberci.

3.3.5 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem metamfetaminu

V této části bych opět ráda shrnula výsledky z výše provedené části výzkumu, a to samostatně, tak i dohromady. V této části výzkumu jsem posuzovala 7 trestních příkazů a 1 rozsudek okresních soudů v České republice, kterými byli pachatelé odsuzováni za spáchání trestného činu dle § 274 odst. 1 TZ spáchaného pod vlivem psychotropní látky metamfetaminu. Konkrétně se jednalo o 6 rozhodnutí z roku 2015 (označených jako TP 1, TP 2, TP 3, TP 6, TP 7 a R 1) a 2 trestní příkazy vydané v roce 2017 (a to TP 4, TP 5). Šlo o rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích, Okresního soudu v Liberci a Okresního soudu v Karlových Varech.

Rozhodnutí jsem si opět rozdělila do 4 skupin, kdy kritériem pro to byla hladina zjištěného množství metamfetaminu v krvi obžalovaného. V každé skupině jsem vzájemným zkoumáním jednotlivých rozhodnutí (hlavně v nich uložené tresty a jejich trestní sazby) provedla tzv. dílčí výzkum.

Zajímavostí je, že za všechna rozhodnutí byl uložen podmíněný TOS, zkušební doba odkladu TOS a TZŘ, avšak jediným trestním příkazem, který se v tomto „vzorci“ odlišoval, byl TP 5, za který byl mimo výše uvedené tresty, uložen také peněžitý trest a s ním související NTOS, kdyby nebyl řádně zaplacen v uložené lhůtě. Dále jsem v průběhu těchto dílčích výzkumů narazila na 2 rozhodnutí, která se odlišovala vyšší trestních sazeb uložených trestů oproti rozhodnutím, které jsem s nimi porovnávala. Jednalo se pouze o TP 2 v prvním dílčím výzkumu a TP 4 ve druhém dílčím výzkumu.

Právě z TP 2 je velmi zajímavé uložení přísnějších (tím i odlišnější) trestů – tedy s ohledem na stanovenou délku trestů, neboť v prvním dílčím výzkumu jsem porovnávala 2 trestní příkazy vydané oba stejným soudem, tj. Okresním soudem v Karlových Varech, a to i ve stejný rok (2015). V těchto případech byly obžalovaným uloženy podmíněný TOS, zkušební doba odkladu TOS a TZŘ. U TP 2 byla výše TOS stanovena téměř o polovinu vyšší (o 3 měsíce), zkušební doba, na níž byl TOS odložen, byla však stanovena na kratší dobu (konkrétně o 2 měsíce), a TZŘ byl uložen o 4 měsíce delší (tzn. o více než $\frac{1}{4}$). Je pravdou, že u TP 2 byl obžalovanému v krvi zjištěna hladina metamfetaminu o 17 ng/ml vyšší než obžalovanému v TP 1, avšak nemyslím si, že to přímo odůvodňuje uložení vyšších trestních sazeb v takové míře. Domnívám se, že zde došlo tedy zřejmě k individualizování uloženého trestu s přihlédnutím k osobě pachatele a jeho nápravě, a v důsledku toho tedy k odklonění se od výše trestů, které jsou častěji v podobných případech ukládány. V tomto případě je tento „odklon“ zajímavější o to více, že případy řešil stejný Okresní soud a ve stejném roce (možná dokonce i stejný soudce, to se však z mně přístupných anonymizovaných rozhodnutí nedozvím).

Druhým případem, kdy došlo k nějakému výraznějšímu odlišení, bylo u TP 3 v rámci druhého dílčího výzkumu. V této části výzkumu jsem posuzovala opět 2 trestní příkazy, jenž byly vydány Okresním soudem v Liberci v roce 2015 (označený jako TP 3) a Okresním soudem v Karlových Varech v roce 2017 (označený jako TP 4). Oběma rozhodnutími byly pachatelům uloženy opět podmíněný TOS, zkušební doba, po kterou byl TOS odložen a TZŘ. V tomto případě byly obžalovanému uloženy vyšší trestní sazby v rámci TP 3, neboť, v porovnání se stanovenou výší trestů u TP 4, TOS mu byl uložen na dobu delší o 4 měsíce (tedy o více než 1/3), zkušební doba byla stanovena na dobu dvakrát delší (3 roky, oproti TP 4, kde byla uložena na rok a půl), stejně tak TZŘ byla uložena v dvakrát delším trvání (na 4 roky, zatímco u TP3 pouze na 2 roky). Je tedy pravdou, že u TP 3 byla pachateli zjištěna opět vyšší hladina psychotropní látky metamfetaminu v krvi, avšak pouze o 9,8 ng/ml, což si nemyslím, že je takový velký rozdíl v porovnání s rozdílem s výší jemu uložených trestních sazeb. Jelikož se jedná o trestní příkaz, tak opět z něj není jasné, proč se soud v případě TP 3 uložil přísnější tresty (s ohledem na jejich výši). Jedná se tedy o jiné soudy a i jiný rok vydání, je možné, že zde nebyly přímo nějaké přítěžující okolnosti a „pouze“ byl Okresní soud v Liberci v roce 2015 přísnější, co se týče ukládání výše trestních sazeb za tento trestný čin, v porovnání s ostatními okresními soudy. Avšak to se mi zdá nepravděpodobné, neboť ve čtvrtém dílčím výzkumu této části jsem se zabývala 2 rozhodnutími vydanými též Okresním soudem v Liberci v roce 2015, a v nich nebyly uloženy tresty v takové výši, ikdyž byly u obžalovaných zjištěny vyšší hladiny metamfetaminu v krvi. Tato skutečnost mě dovádí k domněnce, že zde byly nějaké okolnosti přítěžující pachateli a z toho důvodu bylo potřeba pro jeho nápravu uložit tresty ve vyšších sazbách. Byl zde tedy zřejmý opět individuálnější přístup při řešení tohoto případu a jeho následné trestání obžalovaného.

Co se týká třetího dílčího výzkumu, tak tam jsem posuzovala opět 2 rozhodnutí, tentokrát ten jediný rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích vydaný v roce 2015 (tj. R 1) a trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Karlových Varech v roce 2017 (označený jako TP 5). V této části výzkumu bylo zajímavé právě to, že v rámci TP 5 byl obžalovanému uložen také peněžitý trest a NTOS, kromě tedy také uloženého podmíněného TOS, zkušební doby odložení TOS a TZŘ. V R 1 soud odůvodnil uložení dané výše trestů tím, že pachatel ještě nebyl trestně stíhaný, avšak již se již několikrát dopustil přestupků v dopravě, v době vydání tohoto rozhodnutí již měl zadržený/odevzdaný řidičský průkaz. Z tohoto důvodu mu byl uložen vyšší TZŘ (v délce 3,5 roku) a TOS a zkušební doba byly uloženy ve spodní hranici, aby tyto tresty působily na pachatele zejména výchovně. U TP 5 byl uložen, v porovnání s výší trestů u R 1, o 1 měsíc nižší TOS, zkušební doba byla též stanovena na kratší dobu, tj. o 6 měsíců (zde tedy o 1/4) a TZŘ byl

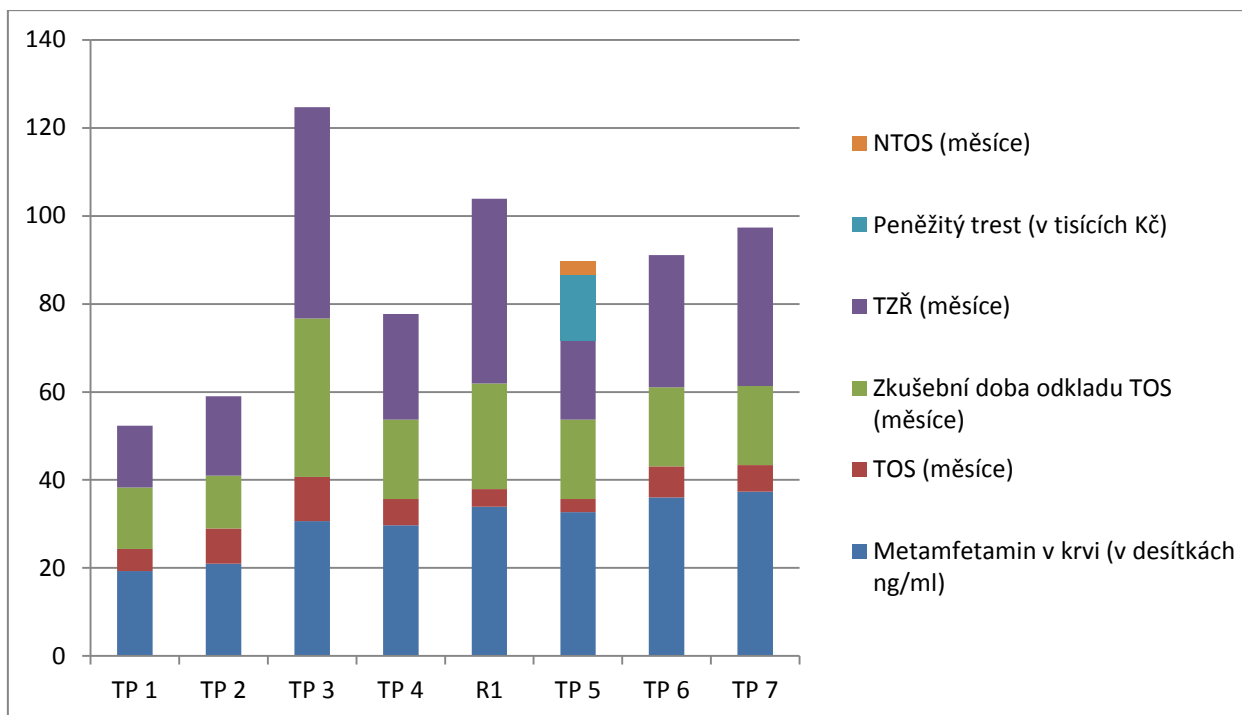
uložen na dobu kratší o celé 2 roky (tedy více než o polovinu). Avšak navíc zde byl stanoven peněžitý trest ve výši 15.000 Kč. Výši tohoto trestu jsem neměla možnost posoudit s jiným rozhodnutím v této části výzkumu, a tak jsem přihlédla k peněžitým trestům uloženým ve zkoumaných rozhodnutích v 1. části výzkumu (tedy za trestné činy dle § 274 TZ, jichž se obžalovaní dopustili tím, že řídili motorové vozidlo pod vlivem návykové látky THC). Konkrétně šlo v první části o rozhodnutí R1, R2, TP 6, TP 7 a TP 9, v nichž byli souzeni pachatelé, kterým byla zjištěna v krvi návyková látka THC ve výši 10,7 – 26,9 ng/ml, což je tedy mnohem méně než zde, kdy obžalovanému byla zjištěna hladina metamfetaminu 327 ng/ml. Ovšem to se nedá moc posuzovat, jelikož se jedná o úplně jiné látky. Avšak ve výše uvedených rozhodnutích v první části byly uloženy peněžité tresty v celkové výši v rozmezí od 10.000 Kč (TP 6) po 60.000 Kč (R 2). S ohledem na tyto informace si troufám říci, že peněžitý trest uložený obžalovanému v TP 5 byl uložen při nižší hranici ukládané v obdobných případech za spáchání trestného činu dle § 274 pod vlivem jiné návykové látky (tj. ilegálních drog). Na základě výše uvedeného bych řekla, že tresty a jejich výše v tomto případě byly srovnatelné a v určité úměře.

V posledním dílčím výzkumu jsem zkoumala 2 trestní příkazy, kdy oba byly vydány Okresním soudem v Liberci v roce 2015. Těmito rozhodnutími byly obžalovaným uloženy vedle sebe stejné druhy trestů, a to opět TOS, zkušební doba jeho odkladu a TZŘ. Trestní sazby uložených trestů v daných případech tentokrát byly téměř totožné, odlišovaly se velmi málo – TOS byl v případě TP 6 stanoven na o 1 měsíc delší dobu. Zkušební doba, na kterou byly podmíněné TOS odloženy, byla uložena na stejnou dobu trvání (tj. 18 měsíců), a TZŘ bylo uloženo na delší dobu obžalovanému v TP 5, a to o 6 měsíc (avšak zde to je „jen“ o 1/6 delší doba). V těchto příkazech bych řekla, že došlo k pěkné symetrii s ohledem na uložené výše daných trestů.

Na základě výše uvedených výsledků dané části výzkumu, týkající se rozhodnutí za trestný čin dle § 274 odst. 1 TZ, kdy byla obžalovaným zjištěna v krvi psychotropní látka metamfetamin, můžu uvést, že jsou v obdobných případech jednoznačně znát podobnosti při rozhodování soudů v I. stupni, a to s ohledem na výši trestních sazeb uložených trestů. Dochází však samozřejmě také k rozhodnutím, která se odlišují od „běžného“ vzorce trestání, avšak méně, než v případech, kdy je u pachatelů zjištěna v krvi návyková látka THC. Opět ale jde většinou o případy, kdy je potřeba víc individualizovat výši uloženého trestu s ohledem na osobu pachatele a jeho možnost nápravy či výchovného účinku trestu, aby již nedošlo k recidivě.

Pro lepší přehlednost opět níže uvádím graf, kde jsou uvedena všechna zkoumaná rozhodnutí a konkrétní trestní sazby uložených trestů v daných případech.

2.5 V grafu jsou uvedena všechna zkoumaná rozhodnutí v druhé části výzkumu. Zjištěné množství metamfetaminu v krvi pachatelů se pohybuje v rozmezí 193 – 373,74 ng/ml.

3.4 Metamfetamin a Amfetamin

3.4.1 1. část výzkumu

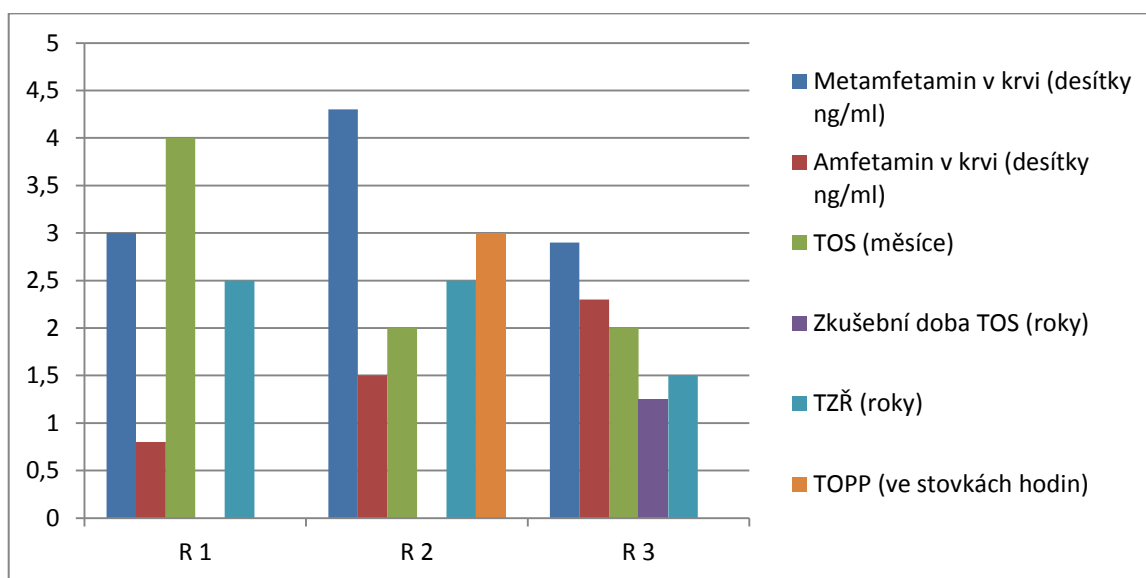
V první části výzkumu se budu věnovat 3 rozhodnutím, která byla vydána Okresním soudem v Ostravě v letech 2015 a 2017. Všechna tato rozhodnutí byla vydána za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ, tentokrát však pachatelé měli v době spáchání daného činu v krvi zjištěnou určitou hladinu 2 psychotropních látek - metamfetaminu a amfetaminu. Přičemž hladinu metamfetaminu se pohybuje mezi 29-43 ng/ml a zjištěné množství amfetaminu je výrazně nižší než množství metamfetaminu.

Prvním z posuzovaných rozhodnutí v této části je rozsudek ze dne 12. ledna 2015, sp. zn. 70T 224/2014-61 (dále jako „R 1“). V tomto případě byl pachatel souzen za přečin dle § 274 odst. 1 TZ, který spáchal tím, že po předchozím užití návykové látky pervitinu řídil osobní motorové vozidlo zn. Škoda Octavia. V důsledku toho byla pachateli toxikologickým vyšetřením jeho biologického materiálu zjištěna v krvi přítomnost metamfetaminu v množství 30 ng/ml a amfetaminu v množství 8 ng/ml. Za tento přečin byl pachateli uložen nepodmíněný TOS ve výměře 4 měsíců a TZŘ na dobu 30 měsíců.

Následně jsem se zabývala rozsudkem vydaným dne 12. února 2015, pod sp. zn. 8T 219/2014-115 (dále jako „R 2“). Pachatel opět spáchal přečin dle § 274 odst. 1 TZ, a to tím, že řídil osobní motorové vozidlo zn. Ford Escort po předchozí vědomé aplikaci návykové látky pervitinu. Následným provedením toxikologického vyšetření biologického materiálu pachatele

mu byla zjištěna v krvi přítomnost psychotropních látek metamfetaminu o hladině 43 ng/ml a amfetaminu o hladině 15 ng/ml. V důsledku toho byl pachatel odsouzen k trestu obecně prospěšných prací (dále jen „TOPP“) ve výměře 300 hodin a k TZŘ v délce trvání 30 měsíců.

Třetím zkoumaným rozhodnutím v této části je rozsudek ze dne 31. května 2017, sp. zn. 73T 106/2016 (dále jako „R 3“). Pachatel byl obviněn ze spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ, kterého se dopustil tím, že po předchozí vědomé aplikaci návykové látky pervitinu řídil osobní automobil zn. VW Golf. Následkem toho mu byla toxikologickým vyšetřením biologického materiálu objektivizována přítomnost psychotropních látek metamfetaminu o koncentraci 29 ng/ml a amfetaminu o koncentraci 23 ng/ml. Pachateli byl za tento přečin uložen TOS v délce 2 měsíců, jež mu byl odložen na zkušební dobu v trvání 15 měsíců. Zároveň mu byl uložen také TZŘ na dobu 18 měsíců.

3.1 Graf zobrazuje 3 rozsudky vydané Okresním soudem v Ostravě. V těchto případech bylo pachatelům zjištěno v krvi množství metamfetaminu v rozmezí 29 - 43 ng/ml a hladina amfetaminu v rozmezí 8 - 23 ng/ml.

Jak z výše uvedeného vyplývá, trestání u těchto případů bylo poněkud odlišné s ohledem na uložené tresty. Rozsudky se shodují v uložení TZŘ, kdy tedy u R 1 a R 2 byl uložen na stejnou dobu trvání (30 měsíců), zatímco u R 3 stanoven výrazně nižší, a to na 18 měsíců. Dále byl u všech případů stanoven TOS s tím, že u R 1 a R 2 byl stanoven nepodmíněně, ale na odlišnou dobu – v R 1 byl stanoven nejpřísněji, a to na 4 měsíce nepodmíněně. U R 2 byl stanoven na dobu 2 měsíců nepodmíněně. A u R 3 došlo opět k většímu odlišení - tentokrát spočívalo v tom, že byl TOS v trvání 2 měsíců odložen na zkušební dobu 15 měsíců (jako jediný v tomto dílčím výzkumu byl tedy podmíněný). Další odlišnost se týká R 2, v rámci kterého byl uložen TOPP v délce trvání 300 hodin. V tomto případě se tedy posuzuje složitěji přiměřenost uložených trestů. Avšak dá se říci, že v případě R 3 byly uloženy nejmírnější tresty - o 12 měsíců nižší doba trvání TZŘ, podmíněný TOS. Sice tedy u R 3 měl pachatel zjištěnou nejnižší hladinu

metamfetaminu v krvi, ale pouze o 1 ng/ml v porovnání s R 1. Na druhou stranu mu byla zjištěna nejvyšší hladina látky amfetaminu v krvi – v porovnání s R 1 až téměř trojnásobek zjištěného množství právě u R 1. U R 2 soud shledal za účelnější pro dosažení nápravy pachatele uložení alternativního trestu, namísto nepodmíněného trestu odnětí svobody, který by však dle soudu v obecném případě připadal běžně v úvahu, neboť obžalovanému přitěžuje obecná recidiva a to, že tento trestný čin spáchal ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu TOS. Avšak na druhou stranu mu polehčuje doznání, projevená lítost ohledně tohoto skutku, dále také skutečnost, že navázal spolupráci s probačním úředníkem a sám má snahu po nápravě. Na základě toho a také zprávy od probačního úředníka, soud dospěl právě k uložení TOPP v nejvyšší možné míře. U tohoto dílčího výzkumu (zejm. u případu R 2) je názorně vidět určitá individualizace ukládání trestu s ohledem na konkrétní posuzovanou situaci.

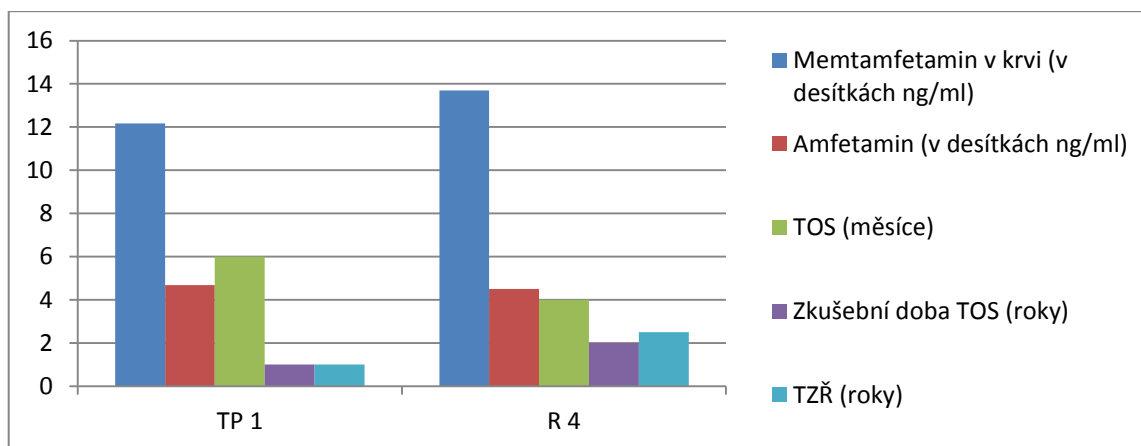
3.4.2 2. část výzkumu

V následující části výzkumu se budu zabývat posuzováním ukládání trestů a jejich výše v rámci 2 rozhodnutí okresních soudů v České republice. Bude se jednat o rozhodnutí uložená za spáchání trestného činu dle § 274 T'Z, kdy k naplnění skutkové podstaty došlo řízením motorového vozidla pod vlivem psychotropních látek metamfetaminu a amfetaminu ve vyšším množství než u případů posuzovaných v první části výzkumu v této podkapitole.

Prvním posuzovaným rozhodnutím v tomto dílčím výzkumu je trestní příkaz vydaný Okresním soudem v Liberci dne 29. září 2015, pod sp. zn. 1T 184/2015-40 (dále jako „TP 1“). Pachatel se dopustil přečinu dle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) T'Z. Skutkové podstaty toho trestného činu naplnil tím, že řídil motocykl zn. Yamaha pod vlivem návykové látky, v tomto stavu ujížděl před policejní hlídkou a v důsledku nezvládnutí řízení havaroval, konkrétně se střetl se svodidly na levém okraji komunikace. Poté mu byla lékařem kvantitativní analýzou na metamfetamin a amfetamin zjištěna v krvi látka metamfetamin o koncentraci 121,66 ng/ml látky a látka amfetamin o koncentraci 46,81 ng/ml. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 6 měsíců odložený na zkušební dobu v trvání 1 roku, a dále mu byl uložen T'ZŘ na dobu 1 roku.

Druhým rozhodnutím, jímž se budu zde zabývat, je rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 30. března 2015 (dále jako „R 4“). Pachatel byl odsouzen za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 T'Z, kdy po předchozím užití pervitinu řídil osobní motorové vozidlo zn. Škoda Octavia. V důsledku výše uvedené skutečnosti mu byla toxikologickým vyšetřením biologického materiálu zjištěna v krvi hladina 0,137mg/l (tedy 137 ng/ml) psychotropní látky metamfetaminu a hladina 0,045 mg/l (tedy 45 ng/ml) amfetaminu. Za tento trestný čin byl pachateli uložen TOS v trvání 4

měsíců, jež mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 24 měsíců. Zároveň byl obžalovanému uložen TZŘ na dobu trvání 30 měsíců

3.2 Graf zobrazuje trestní příkaz Okresního soudu v Liberci („TP 1“) a rozsudek Městského soudu v Brně (R 4“). V těchto případech bylo pachatelům zjištěno v krvi množství metamfetaminu ve výši 121,66 a 137 ng/ml a hladina amfetaminu ve výši 46,81 a 45 ng/ml.

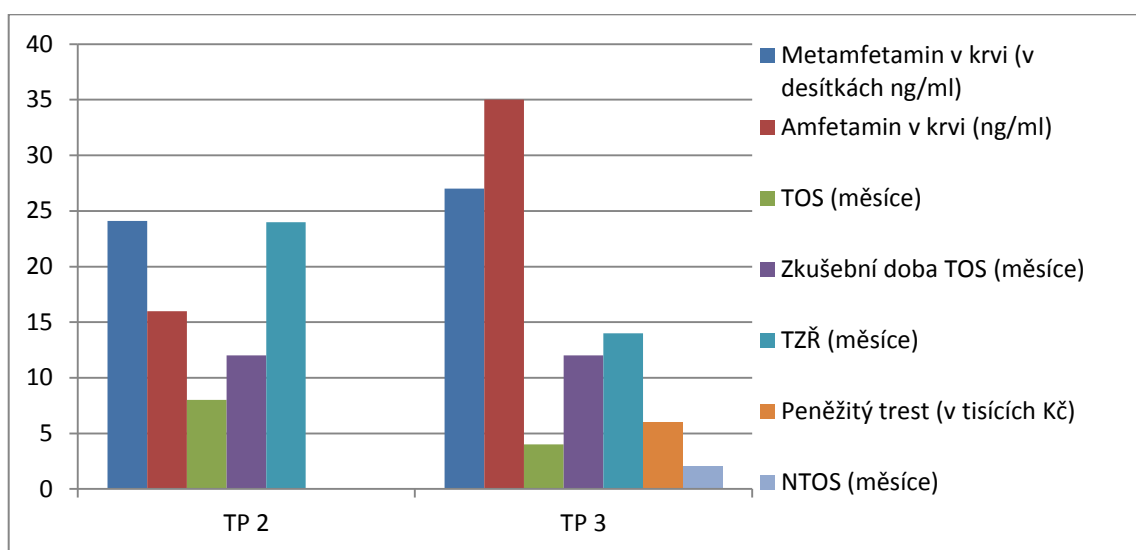
V tomto případě mi přijde, že jsou tresty uložené docela rovnoměrně, když porovnáme, že tedy v případě R 4 byla u obžalovaného zjištěna vyšší hladina metamfetaminu v krvi než u TP 1. Zjištěné hladiny amfetaminu byly téměř stejné. U R 4 byl TZŘ a zkušební doba, na kterou se odkládal TOS stanoveny na delší dobu – u TZŘ o 18 měsíců a u zkušební doby na dvojnásobek (tedy o 12 měsíců více). Ale doba trvání TOS byla u TP 1 stanovena vyšší o 2 měsíce (tedy o 1/3). Ohledně TZŘ v případě R 4 se soud přiklonil k delší době trvání tohoto trestu, neboť obžalovaný má sklon páchat tento trestný čin v dopravě.

3.4.3 3. část výzkumu

V posledním dílčím výzkumu této podkapitoly budu věnovat zkoumání 2 rozhodnutí Okresního soudu v Karlových Varech vydaných v roce 2015 a 2017. Těmito rozhodnutími soud opět řešil spáchané trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 TZ spáchaných pod vlivem psychotropních látek metamfetaminu a amfetaminu, a to ve zjištěném vyšším množství než u rozhodnutí zkoumaných v předchozích dvou dílčích výzkumech.

Prvním posuzovaným rozhodnutím je trestní příkaz ze dne 12. května 2015 vydaný pod sp. zn. 1T 54/2015 (dále jako „TP 2“), kterým byl odsouzen pachatel za spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ. V tomto případě pachatel naplnil skutkovou podstatu tohoto trestného činu tím, že řídil osobní automobil zn. Nissan Almera po předchozím užití návykové látky pervitinu. V důsledku toho byla obžalovanému zjištěna v krvi psychotropní látka v množství 241 ng/ml a psychotropní látka amfetamin v množství 16 ng/ml. Pachateli byl za tento spáchaný přečin uložen TOS v trvání 8 měsíců, který mu byl odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku, a zároveň TZŘ na dobu 2 let.

Druhým zkoumaným rozhodnutím je trestní příkaz vydaný dne 17. července 2017, pod sp. zn. 2T 28/2017-71 (dále jako „TP 3“). Pachatel byl obviněn ze spáchání přečinu dle § 274 odst. 1 TZ, kterého se dopustil tím, že po předchozím užití návykové látky pervitinu řídil osobní motorové vozidlo. V krvi mu byla díky tomu zjištěna přítomnost psychotropních látek metamfetaminu o koncentraci 270 ng/ml a amfetaminu o koncentraci 35 ng/ml. Obžalovanému byl za tento přečin uložen TOS v délce 4 měsíců, jež mu byl odložen na zkušební dobu v trvání 1 roku. Zároveň mu byl uložen TZŘ na dobu 14 měsíců, dále také peněžitý trest v celkové výši 6.000 Kč, kdy se jednalo o 100 denních dávek po 60 Kč, a NTOS v trvání 2 měsíců pro případ nezaplacení peněžitého trestu ve stanovené lhůtě.

3.3 Graf zobrazuje 2 trestní příkazy vydané Okresním soudem v Karlových Varech. V těchto případech bylo pachatelům zjištěno v krvi množství metamfetaminu ve výši 241 a 270 ng/ml a hladina amfetaminu ve výši 16 a 35 ng/ml.

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že Okresní soud v Karlových Varech rozhodl odlišně v podobné věci s ohledem na zjištěné množství psychotropní látky metamfetaminu v krvi obžalovaného. V případě TP 3 Okresní soud uložil pachateli nejen TOS, zkušební dobu podmíněného odložení TOS a TZŘ, ale i peněžitý trest a s ním související NTOS. Je fakt, že v případě TP 2 soud uložil dvakrát tak vysoký TOS v trvání 8 měsíců (u TP 3 se jednalo jen o 4 měsíce). Stejně tak byla doba uložení TZŘ stanovena téměř na dvojnásobek – u TP 2 byl uložen na 24 měsíce, zatímco u TP 3 na 14 měsíců. Na rozdíl od toho zkušební doba odložení NTOS byla u obou posuzovaných případů stanovena na stejnou dobu. Jak již bylo uvedeno výše, v případě TP 3 byly tedy uloženy mírnější tresty, co se týče stanovené délky TOS a TZŘ, avšak byl navíc stanoven peněžitý trest v celkové výši 6.000 Kč a s ním související NTOS stanovený v trvání 2 měsíců pro případ, že by peněžitý trest nebyl zaplacen v ujednané lhůtě. S ohledem na výše uvedené se domnívám, že uložené tresty jsou v obou posuzovaných případech srovnatelné.

3.4.4 Výsledek výzkumu rozhodnutí s pachateli pod vlivem metamfetaminu s amfetaminem

V této části se opět pokusím vyhodnotit výše uvedenou část výzkumu, ve které jsem se zabývala rozhodnutími okresních soudů, kterými byli odsouzeni pachatelé za spáchání trestného činu dle § 274 TZ, jež spáchali pod vlivem návykové látky pervitinu - tj. byly jim v krvi zjištěny hladiny psychotropních látek metamfetaminu a amfetaminu. V této části jsem posuzovala celkem 7 rozhodnutí - z toho se jednalo o 4 rozsudky a 3 trestní příkazy. Konkrétně se jednalo o trestní příkaz Okresního soudu v Liberci, rozsudek Městského soudu v Brně, 2 trestní příkazy vydané Okresním soudem v Karlových Varech a 3 rozhodnutí Okresního soudu v Ostravě. Kdy 5 z těchto rozhodnutí byla vydána v roce 2015 (označená jako R 1, R 2, R 4, TP 1 a TP 2) a 2 zbylá rozhodnutí v roce 2017 (tj. R 3 a TP 3).

Tato rozhodnutí jsem si opět rozdělila do 3 skupin, kdy kritériem tohoto dělení byly, co nejpodobnější zjištěné hladiny psychotropních látek. A následně jsem se rozhodnutími blíže zabývala v jednotlivých dílčích výzkumech v rámci daných skupin a vzájemně je v nich posuzovala a porovnávala, a to zejm. druhy trestů a výšku trestních sazeb, které byly pachatelům ukládány.

V této části výzkumu jsem během dílčích výzkumů narazila při vzájemném posuzování také na určité odlišnosti v ukládání trestů. Zejména je vhodné zmínit, že u R 2 jako jediného z celého výzkumu byl stanoven mimo jiné i TOPP, a ve 2 rozhodnutí byl stanoven nepodmíněný TOS. Poslední „odlišností“ této části výzkumu je, že u TP 3, jako jediného v této části, byl pachateli uložen peněžitý trest a s ním související NTOS.

U prvního dílčího výzkumu jsem posuzovala 3 rozsudky vydané stejným soudem, a to Okresním soudem v Ostravě. Dva rozsudky (R 1 a R 2) byly vydány v roce 2015, a třetí rozsudek (označen jako R 3) v roce 2017. V této části výzkumu došlo ke dvěma z výše zmíněných „odlišností“. Konkrétně se jednalo o R 1, u kterého byl tedy uložen nepodmíněný TOS. A v případě R2 byl uložen již zmiňovaný, v celém výzkumu jediný, TOPP. U R 1 byl stanoven nepodmíněný TOS z důvodu, že soud při stanovení druhu a délky trestu přihlédl ke skutečnosti, že obžalovaný má výrazné sklony k páčání úmyslné trestné činnosti, také podobného jednání, které má znaky speciální recidivy a zejména ke skutečnosti, že obžalovaný spáchal tento trestný čin v době dříve, než vykonal TOPP uložený v jiné trestní věci. V této situaci by tedy uložení podmíněného TOS nebylo zřejmě dostačující k nápravě obžalovaného. U R 2 byl uložen již zmíněný TOPP, který soud opět v rozsudku odůvodnil tím, že obžalovanému přitěžovala obecná recidiva a skutečnost, že se tohoto trestného činu dopustil ve zkušební době podmíněného propuštění z výkonu TOS. Na druhou stranu obžalovanému polehčovalo několik skutečností –

konkrétně tedy doznání, projevení lítosti nad činem, navázání spolupráce s probačním úředníkem. Navíc tedy i díky zprávě probačního úředníka s přihlédnutím k osobě pachatele a jeho možnosti nápravy, soud dospěl k závěru, že uložením TOPP bude lépe dosaženo účelu trestu a tím k nápravě obžalovaného (než by tomu bylo např. uložením TOS). A ohledně R 3, jako posledního zkoumaného rozsudku v tomto dílčím výzkumu, byly uloženy nejmírnější tresty s ohledem na jejich výši. V tom případě byl uložen jediný podmíněný TOS (v tomto dílčím výzkumu) v délce 2 měsíců, který byl odložen na zkušební dobu 15 měsíců, a dále byl stanoven TZŘ v délce trvání 18 měsíců. Což jsou tedy, v porovnání s ostatními rozsudky v této části, nejnižší stanovené trestní sazby. V tomto dílčím výzkumu byl nejvíce vidět individuální přístup v každém případě, který se odráží do stanovení druhu a výše trestu uložených soudem.

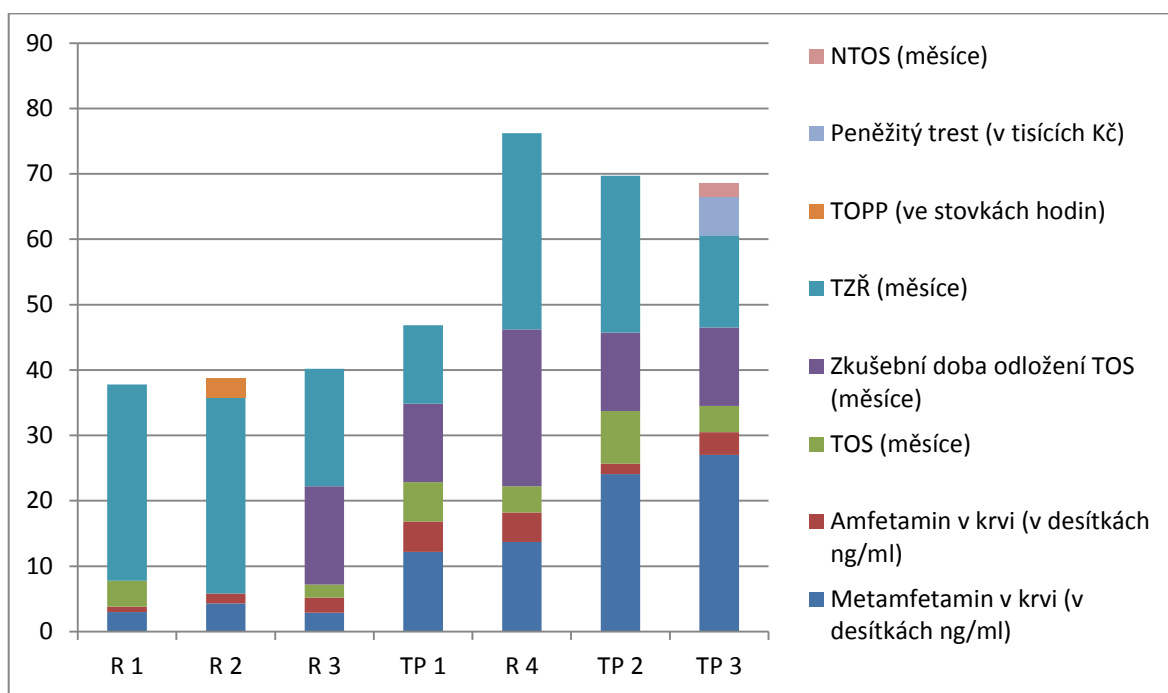
V druhém dílčím výzkumu jsem porovnávala 2 rozhodnutí vydaná obě v roce 2015. Konkrétně se jednalo o trestní příkaz Okresního soudu v Liberci (označený jako TP 1) a rozsudek Městského soudu v Brně (označen jako R 4). Přičemž tedy u R 4 byla obžalovanému zjištěna vyšší hladina metamfetaminu o necelých 16 ng/ml, na druhou stranu však hladina amfetaminu byla u R 4 zjištěna o 1,81 ng/ml nižší než u obžalovaného v TP 1. Oběma těmito rozhodnutími byly pachatelům uloženy podmíněný TOS, zkušební doba odkladu TOS a TZŘ. U R 4 byly uloženy viditelně vyšší trestní sazby těchto trestů. Výjimkou byl TOS, který byl stanoven na delší dobu u TP 1, a to o 2 měsíce. Ostatní tresty byly přísněji uloženy u R 4 – zkušební doba, na kterou byl odložen TOS, byla uložena na dvakrát delší dobu (zde na 2 roky), a TZŘ bylo stanoveno dokonce v trvání 30 měsíců (tj. o rok a půl více než v případě TP 1). Toto uložení vyšších trestních sazeb bylo Městským soudem v Brně přímo v rozsudku odůvodněno tím, že obžalovaný má sklony k páčání toho trestného činu v dopravě. A z toho důvodu byly uloženy přísnější tresty, aby konečně došlo k nápravě pachatele.

V posledním dílčím výzkumu svého výzkumu jsem se zabývala zkoumáním 2 trestných příkazů vydaných stejným okresním soudem, a to Okresním soudem v Karlových Varech. Jeden z trestních příkazů byl vydán v roce 2015 (označen jako TP 2) a druhý trestní příkaz byl vydán v roce 2017 (uveden jako TP 3). U TP 3 je zajímavé, že pachatelé uloženi, kromě „běžných“ trestů (TOS, zkušební doba TOS, TZŘ) tak peněžitý trest a s ním související NTOS. Ale i když u TP 3 bylo uloženo více trestů vedle sebe, byly uloženy v menší trestní sazbě. Podmíněný TOS byl stanoven u TP 3 v poloviční délce než u TP 2 (tj. na 4 měsíce), zkušební doba odložení TOS je u obou příkazů uložena na stejně dlouhou dobu, a TZŘ je u TP 3 uloženo na dobu kratší o 10 měsíců (tj. 14 měsíců, tedy téměř na poloviční dobu). Navíc byl tedy obžalovanému u TP 3 uloženi peněžitý trest v celkové výši 6.000 Kč, a NTOS v délce 2 měsíců pro případ, že by peněžitý trest nebyl řádně splněn v ujednané lhůtě. Na základě výše uvedeného bych si odvážila

tvrdit, že uložené tresty (druhy a jejich jednotlivé trestní sazby) jsou vzájemně úměrné. Bohužel z TP 3 nevyplývá, proč se soud uchýlil ke stanovení nižších trestních sazeb a zároveň uložil peněžitý trest a NTOS. Zde je tedy vidět opět určité přihlídnutí ke konkrétnímu případu a jeho pachateli.

Na základě výše uvedených výsledků dané části výzkumu, týkající se rozhodnutí za trestný čin dle § 274 odst. 1 TZ, kdy byly obžalovaným zjištěny v krvi hladiny 2 psychotropních látek – metamfetaminu a amfetaminu, můžu shrnout, že v této části výzkumu byl nejvíce zřejmý a nejčastější více individuální přístup v daném případě k uložení druhu a výše trestu obžalovaným. V těchto případech byla nejméně zřetelná určitá podobnost, v porovnání s výše uvedenými předcházejícími 2 částmi výzkumu. Což je tedy samo o sobě zajímavé.

Pro lepší představu a přehlednost opět níže uvádím graf, kde jsou uvedena všechna zkoumaná rozhodnutí a konkrétní uložené tresty a jejich výše v konkrétních rozhodnutích.

3.4 V grafu jsou uvedeny všechna zkoumaná rozhodnutí v třetí části výzkumu. V krvi pachatelů byla zjištěna hladina metamfetaminu v rozmezí 30 – 270 ng/ml a hladina amfetaminu v rozmezí 8 – 46,81 ng/ml.

3.5 Shrnutí

V této poslední podkapitole týkající se mého výzkumu bych ráda shrnula poznatky, ke kterým jsem díky výsledkům výzkumu dospěla. Výzkum jsem tedy provedla mezi 27 rozhodnutími vydaných dohromady 7 okresními soudy a Městským soudem v Brně. V dílčích částech jednotlivých výzkumu jsem posuzovala podobná rozhodnutí vydaná jak jinými okresními soudy, tak i podobná rozhodnutí vydaná tím samým soudem. V každém výzkumu je minimálně jedna část, kde došlo k porovnávání ukládání druhů a výše trestů u podobných rozhodnutí (s ohledem na zjištěnou hladinu návykové látky v krvi obžalovaného) vydaných za trestný čin

ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ tím samým soudem. V některých případech se rozhodnutí lišila rokem vydání (2015, 2017), v některých dokonce byla vydána stejný rok.

Domnívala jsem se, že se ukládání trestů za tento trestný čin velmi odlišuje, a to ať už u případů jiných okresních soudů, tak i u rozhodnutí vydaných stejným Okresním soudem. Na základě výše provedeného výzkumu mohu říci, že jsem se mýlila. Velmi mě tedy překvapilo, že existuje určitý rámec ukládaných trestů a jejich výše za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ, který je často dodržován.

Na druhou stranu je dobré vědět, že pokud dojde v konkrétním případě k nějakým okolnostem, v důsledku nichž by bylo dobré při zvažování soudu, jaký trest a v jaké výši bude uložen, se soud nedrží striktně daného „rámce“. V takových případech od něj upustí a uloží trest, který je pro konkrétního pachatele vhodnější pro splnění výchovného účinku a aby došlo k nápravě a tím zabránění tak dalšímu páčání trestné činnosti daným pachatelem. Takže je zde zřejmá určitá individualizace při ukládání trestů s ohledem na konkrétního pachatele. Což tedy také vyplývá z mého výzkumu, neboť v každém výzkumu bylo několik rozhodnutí, která se velmi odlišovala co do uloženého trestu a dané trestní sazby.

ZÁVĚR

Dle oficiálních statistik kriminality, s ohledem na zvyšující se počty spáchaných trestných činů ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ na území České republiky ročně, v porovnání s počty jejich spáchání ročně za starší právní úpravy (dle trestního zákona č. 140/1961 Sb.), kdy byla skutková podstata tohoto trestného činu vymezena širěji, lze říci, že tento trestný čin je opravdu stále aktuálním problémem naší společnosti.

Důležitou částí při dokazování, zda byl trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky spáchán, je prokázání, zda se osoba v té době nacházela ve stavu vylučujícím způsobilost. U alkoholu je tzv. absolutní a relativní nezpůsobilost. O absolutní nezpůsobilost se jedná v případě, že je pachateli zjištěna v krvi hladina alkoholu převyšující množství 1 promile – v takovém případě je automaticky presumována existence stavu vylučujícího způsobilost a pachatel je v důsledku toho odpovědný za tento trestný čin. K relativní nezpůsobilosti dochází v případě, že je řidiči zjištěna v krvi hladina alkoholu nižší než 1 promile, v takové situaci však nedochází k žádné presumpci, ale dále se posuzuje, zda se řidič nacházel ve stavu vylučujícím způsobilost a tedy je trestně odpovědný či je správně-právně odpovědný za přestupek dle § 35 písm. o) ZZNL.

K obdobnému a velmi vítanému průlomů ohledně této problematiky a stanovení cut-off hranic i u jiných návykových látek než alkoholu došlo již také. Konkrétně došlo ke stanovení cut-off hranic u nejčastějších omamných a psychotropních látek nařízením vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. V důsledku tohoto nařízení došlo v rámci této problematiky k výraznému posunu s ohledem na znalecké posudky při prokazování stavu vylučujícího způsobilost při požití jiných návykových látek než alkoholu (tj. ilegálních drog). A to zejména tím, že při dosažení stanovených cut-off hranic není třeba již vyhotovovat znalecký posudek z oboru psychiatrie, ale postačuje pouze vyhotovení znaleckého posudku z oboru toxikologie. V důsledku tohoto určitého ulehčení prokazování došlo k urychlení soudního procesu, což je v dnešní době přetíženosti soudů velmi vítanou skutečností.

Cílem mé práce bylo také zjistit, zda praxe ohledně ukládání trestů (druhů a jejich výše) je v České republice ustálená, či je hodně rozličná. Na základě výsledků svého výzkumu si troufám říci, že naše soudy mají z tohoto hlediska dobře ustálenou praxi ohledně trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 TZ. Je pravdou, že u některých případů dochází k odchýlení se od tohoto určitého rámce trestání, ale jedná se o případy, kdy si to situace s individuálním přihlédnutím k poměrům, povaze a charakteru pachatele, vyžaduje pro jeho následnou nápravu.

Jako návrh na další výzkum by bylo zajímavé rozšířit výzkum o část, ve které by se posuzovala podobná rozhodnutí, avšak tentokrát by se jednalo i o rozhodnutí, jimiž byl

obžalovaný zproštěn. V důsledku toho by byly pozorovány a porovnávány tedy případy, kdy jiný soud v obdobném případě obžalovaného zprostil, a kdy na druhou stranu odsoudil.

Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace:

- JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*. 4. vydání. Praha: Leges, 2014. 976 s.
- LATA, Jan. *Účel a smysl trestu*. 1. vydání. Praha: LexisNexis CZ s.r.o., 2007. 114 s.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. (ed). *Trestní zákoník. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, 3632 s.
- JELÍNEK, Jiří a kol. (ed). *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 6. vydání. Praha: Leges, 2016, 1280 s.

Odborný časopis:

- BLAŽEJOVSKÝ, Marek. Drogy a doprava. *Trestněprávní revue*, 2013, roč. 2013, č. 11-12, s. 263 – 268.
- ŘEHÁČEK, Jan. K možnostem využití prostředků trestního práva při postihu kriminality v silniční dopravě. *Trestněprávní revue*, 2009, roč. 2009, č. 6, s. 170.
- ŘEHÁČEK, Jan. Je konec postihu drog za volantem? *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 09, s. 32 - 34.
- ŠČERBA, Filip. Extenze kriminalizace ve vztahu k možnostem trestní justice. *Právník*, 2016, roč. 2016, č. 2, s. 140 – 152.
- BALÍKOVÁ, Marie, DVOŘÁK, Miroslav. Toxikologická diagnostika ve vztahu důkazu ovlivnění řidiče motorového vozidla návykovou látkou – obecné aspekty. *Státní zastupitelství*, 2010, roč. 2010, č. 05, s. 5 – 11.
- ŘÍHA, Jiří. Nové znění skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 trestního zákona (1. část). *Bulletin advokacie*, 2007, roč. 2007, č. 2, s. 30.
- PÚRY, František. Souhrn aktuální judikatury – VIII. Trestné činy v dopravě. *Trestněprávní revue*, 2008, roč. 2008, č. 12, s. 372.

Právní předpisy:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 314/2006 Sb., účinného do dne 30. 6. 2006

- zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákonů č. 411/2005 Sb., č. 115/2006 Sb., č. 253/2006 Sb., účinného ke dni 1. 7. 2006
- nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou
- stanovisko Ministerstva dopravy k rozboru krve na drogy ze dne 23. 4. 2014 (dostupné na <<http://www.soudnikarstvi.cz/wp-content/uploads/2014/04/Stanovisko-Ministerstva-dopravy-k-rozboru-krve-na-Drogy.pdf>>)

Judikatura:

- usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2011, sp. zn. 3 To 147/2011.
- rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 2. 2000, sp. zn. 5 Tz 202/99.
- usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 5 Tdo 874/2007.
- usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 6 Tdo 252/2010-II.
- usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 449/2010.
- usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 2011, sp. zn. 11 Tdo 1491/2010.
- usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. 7 Tdo 979/2015.

Internetová stránka:

- ZIKMUND, Arnošt, PÍSEČKOVÁ, Magdalena. *Přestupek nebo trestný čin – limitní hodnota THC vylučující schopnost řídit motorové vozidlo* [online]. epravo.cz, 22. března 2016 [cit. 15. března 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/prestupek-nebo-trestny-cin-limitni-hodnota-thc-vylucujici-schopnost-ridit-motorove-vozidlo-100685.html>>.
- *Statistické ročenky kriminality roku 2005, 2007, 2016* [online]. cslav.justice.cz, [cit. 17. března 2018]. Dostupné na <cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>.
- *Alkohol kalkulačka online* [online]. bezpecnecesty.cz, [cit. 22. března 2018]. Dostupná na <<https://alkohol-kalkulacka.bezpecnecesty.cz/>>.

Rozhodnutí posuzovaná ve výzkumu:

- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 21. ledna 2015, sp. zn. 5 T 6/2015.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 26. ledna 2015, sp. zn. 5 T 12/2015.

- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 19. března 2015, sp. zn. 1 T 35/2015.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 26. ledna 2015, sp. zn. 7 T 11/2015-35.
- Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 2. března 2015 (spis. zn. byla anonymizována)
- Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 24. dubna 2017, sp. zn. 70 T 190/2016-95.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 30. března 2015, sp. zn. 1 T 47/2015-29.
- Rozsudek Okresního soudu v Jihlavě ze dne 19. října 2017, pod sp. zn. 1T 83/2017-53 .
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 5. dubna 2017, sp. zn.1T 34/2017.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Pardubicích ze dne 9. května 2017, sp. zn. 3T 82/2017-57.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 4. února 2015, sp. zn. 5T 23/2015-29.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Pardubicích ze dne 10. ledna 2017, pod sp. zn. 4T 5/2017.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 17. března 2015, sp. zn. 2T 47/2015-31.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 24. června 2015, sp. zn. 1 T 67/2015.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 28. května 2015, sp. zn. 2T 107/2015-33.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 31. března 2017, sp. zn. 5T 46/2017.
- Rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. července 2015, sp. zn. 6T 55/2015-43.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 1. února 2017, sp. zn. 4T 9/2017-44.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 12. ledna 2015, sp. zn. 6T 5/2015.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 1. dubna 2015, pod sp. zn. 6T 59/2015.
- Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 12. ledna 2015, sp. zn. 70T 224/2014-61.
- Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 12. února 2015, sp. zn. 8T 219/2014-115.
- Rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 31. května 2017, sp. zn. 73T 106/2016.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 29. září 2015, sp. zn. 1T 184/2015-40.

- Rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 30. března 2015. (spis zn. byla anonymizována)
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 12. května 2015, sp. zn. 1T 54/2015.
- Trestní příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 17. července 2017, sp. zn. 2T 28/2017-71.

Abstrakt

Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky je stále aktuálním problémem dnešní společnosti, neboť se jedná o jeden z nejčastěji spáchaných přečinů a počet jeho spáchání ročně stále narůstá. Svou práci jsem proto věnovala tomuto tématu. Diplomová práce je pomyslně rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část je skládá z prvních 2 kapitol. První kapitolu jsem věnovala obecně trestnému činu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 trestního zákoníku, zejména tedy jeho základní charakteristice. Poté v jednotlivých podkapitolách jsem se zabývala nejdůležitějšími pojmy, které obsahuje jeho skutková podstata - a to tedy návykovou látkou, stavem vylučujícím způsobilost a v poslední podkapitole subjektivní stránce tohoto přečinu (zavinění). V druhé kapitole jsem se zabývala znaleckými posudky z oboru toxikologie a jejich významem při dokazování u tohoto trestného činu.

Praktické části je věnována třetí kapitola, ve které jsem se zabývala vlastním výzkumem. Metodou analýzy jsem porovnávala jednotlivá rozhodnutí 7 okresních soudů České republiky vydaná za trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky. Zejména jsem porovnávala uložené druhy a výše trestů. Tato kapitola je rozdělena do 4 podkapitol, kdy každá z prvních třech podkapitol je věnována konkrétní návykové látce (THC, metamfetaminu, metamfetaminu společně s amfetaminem). Každá z těchto 3 podkapitol je dále rozdělena do dalších částí podle počtu částí výzkumu u konkrétní návykové látky. Poslední podkapitola je věnována shrnutí celého výzkumu.

Abstract

The crime threat under the influence of addictive substance is still a problem for our community because it is one of the most often committed misdemeanors, and the number of these crimes committed per year continues to grow. For this reason, I have chosen to write my thesis on this topic. The thesis has been divided into a theoretical part, followed by my research analysis.

The theoretical section is composed of the first two chapters. In the first chapter I was dealing with, in general, the crime threat under the influence of addictive substance under section 274 of the Criminal Code, specifically the basic characteristics. Then in individual subchapters I focused on the most important factors that contribute to these specific crimes which are addictive substances, state of exclusivity and finally the element of blame. In the second chapter I dealt with expert opinions from the field of toxicology and the importance of their analysis in proving these crimes.

The third chapter is dedicated to my research. I compared individual decisions from eight district courts in Czech Republic by the method of analysis. I specifically concentrated on comparing different types of penalties incurred, their duration and specificities. This chapter is divided into four subchapters, with each of the first three subchapters dedicated to a specific addictive substance (THC, methamphetamine, methamphetamine and amphetamine). Each subchapter is further divided according to the level at which each addictive substance is prosecuted. The final subchapter concludes all findings within my research.

Klíčová slova

- alkohol
- návyková látka
- ohrožení pod vlivem návykové látky
- řízení pod vlivem návykové látky
- stav vylučující způsobilost
- trestný čin

Key words

- alcohol
- addictive substance
- threat under the influence of addictive substance
- drug-impaired driving
- state of exclusivity
- crime